PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXVII. Št. 48 (7836)

TRST, petek, 26. februarja 1971

NIXONOVO POROČILO SENATU O ZUNANJI POLITIKI ZDA

Poskus opravičevanja stopnjevanja vojne na Indokitajskem polotoku

Krizo na Bližnjem vzhodu rešiti z mirovno pogodbo, ki bo zajamčila meje Izraela in arabskih držav - Okrepitev vojaške prisotnosti ZDA v Evropi in odnosi s Sovjetsko zvezo

WASHINGTON, 25. — Predsednik Nixon je danes poslal kongresu svoje drugo letno poročilo o zunanji politiki ZDA. Poročilo, ki vsebuje 65.000 besed, predstavlja osnove sedanje Nixonove uprave in njene mednarodne politike tako imenovane «Nixonove doktrine». Že ob začetku poročila Nixon poudarja «ogromno» vlogo ZDA na svetu, ki pa ima potrebo, da se določi v luči novih zgodovinskih pogojev. Predsednik ZDA pravi, da je še vedno v sedanjem prehodnem obdobju veljavna «Nixonova doktrina», ki sloni «na zvestobi ZDA do njenih mednarodnih obveznosti na jamstvu v korist prijateljskih in zavezniških držav proti morebitnemu jedrskemu izsiljevanju, ter na vojaški podpori državam, ki jim grozi kateri koli napad, pod pogojem, da te prevzamejo glavno odgovornost za lastno obrambo».

V predsednikovem poročilu zavzema Evropa važno vlogo. Nixon priznava, da je Evropa na poti združitve in da bo «kmalu v stanju izoblikovati si lastno osebnost, ločeno od ZDA». V zvezi z odnosi z Evropo Nixon priznava obstoj nekaterih resnih vprašanj zlasti tr-

Richard Nixon

govinskega značaja, ki se nanašajo predvsem na osnovno vprašanje: «kako uskladiti zamisel avtonomije z eno stojo v atlantski skupnosti». Pri tem Nixon meni, da je v korist razvoja Evrope in ZDA, da razvijata svobodno trgovino ter da upoštevata določene posebne protekcionistične koristi. Po Nixonovem mnenju je naravno, da se bo Evropa (misli na zahodno Evropo) razvijala še na ostalih področjih, zlasti na obrambnem in diplomatskem področju. Glede NATO predsednik ZDA ugotavlja, da mora izboljšati svojo jedrsko moč in zagotavlja, da bodo ZDA obdržale ter izboljšale svoje sile v Evropi. «Vsako zmanjšanje oboroženih sil ZDA na tem svetovnem področju je pogojeno uskladnemu zmanjšanju oboroženih sil na drugi strani.»

Kjer govori o odnosih med vzhodom in zahodom v Evropi Nixon poudarja, da popuščanje napetosti šiti v konkretnih pogajanjih in pogojih vzajemnega varstva, kar naj omogoči boljše stike in sodelovanje med Evropejci, brez nevarnosti za varnost katere koli države. Pri tem Nixon obtožuje Sovjetsko zvezo, da z njeno politiko in doktrino pogosto spravlja v nevarnost popuščanje napetosti, ker bi hotela spreminjati sedanje zahodno obstoječe stanje in vsiliti priznanje svoje hegemonije nad vzhodno Evropo.

Zelo obširno obravnava Nixonovo poročilo vprašanje vojne v Indokitaj, v katerem govori o ciljih ZDA, ki stremijo za tem, da zagotovijo južnovietnamskemu narodu možnost, da določi svojo politično bodočnost brez vmešavanja od zunaj». Pri tem Nixon ugotavlja, «da so komunisti krivi, če se vojna v Indokitaj nadaljuje ker hočejo vsiliti svojo vojaško in diplomatsko rešitev». Komunisti se pogajajo v Parizu za bolikšen delež oblasti, ki bi jim zagotovila premoč.» Nato Nixon sporoča senatu, da je bilo pred dvema leto ma v Vietnamu 549.500 ameriških vojakov. Letos maja se bo število zmanjšalo na 284.000. «Sovražnik nima več pobude v svojih rokah in so se stroški vojne v Indokitaj v zadnjih dveh letih za ZDA zmanjšali na polovico. Zato pa prevzemajo vedno večjo vlogo in odgovornosti v svoje roke južnovietnamski vojaki.» Po Nixonovih podatkih je sedaj 80 odst. prebivalstva Južnega Vietnama pod nadzorstvom saigonskih oblasti.

Zatem Nixon razlaga vzroke, ki so privedli ZDA, da podpirajo sedanje vojne operacije v Kambodži in Laosu ter poudarja: «Izbira, ki se postavlja Južnemu Vietnamu, ni med omejitvijo ali razširitvijo vojne, marveč v naporih za lastno obrambo, ali v pasivnem pričakovanju naraščajoče nevarnosti na njegovih mejah». Kljub obsodbi vdora v Laos in napada na Kambodžo, kjer so ZDA dejansko razširile vojno na celoten indokitajski polotok, Nixon trdi v svojem poročilu senatu, da je njegova uprava za mirno rešitev spora v Indokini. Pri tem pa zagotavlja, da bo vlade sicer ZDA postopoma zmanjševale svojo udeležbo v vojni, hkrati pa da bodo vedno bolj okrepile obrambno moč svojih prijateljev v jugovzhodni Aziji. Iz teh načrtov je razvidno, da Nixonu zelo ugaja način «rešitve» konflikta v Indokitaju po izraelskem vzorcu, kjer ZDA govorijo o miru hkrati pa oborožujejo izraelsko državo, da lahko grozi in izsiljuje svoje arabske sosede.

Glede položaja na Bližnjem vzhodu Nixon takole označuje svojo politiko in zamisel za dosego sporazuma: 1. arabske vlade ne bodo pristale na nobeno rešitev, ki ne bo predvidevala vrnitev vseh izgubljenih področij v vojni leta 1967; 2. Izrael bo sprejel umik iz zasedenih arabskih področij, ki po njegovem mnenju utrjujejo tudi njegovo ozemeljsko varnost, samo, če bo sporazum vseboval trajno mirno rešitev. Izrael poleg tega meni, da morajo biti dokončne meje, na katere se bo umaknil, določene; 3. pomanjkanje medsebojnega zaupanja med Izraelom in arabskimi državami je tako veliko, da bi dodatna jamstva štirih velesil lahko mnogo doprinesla k varnosti na tem področju; 4. na Bližnjem vzhodu ne bo mogoča nobena trajna ureditev brez pozitivnega odgovora na upravičene želje in zahteve palestinskega ljudstva. To ljudstvo je bilo za več kot dve desetletji žrtev tamkajšnjega položaja in mora vzbujati pri vseh simpatijo.

Nato Nixon ugotavlja, da bi se lahko vnesli le malenkostni mejni popravki v pogledu s položajem izpred šestdnevne vojne. Pri tem predsednik ZDA poudarja, da mora biti katerikoli sporazum, ki bo določil dokončne meje, neposredno povezan z mirovno pogodbo, ki bo zagotovila varne meje.

V odnosu do Sovjetske zveze Nixon govori o objektivnih nasprotjih med obema državama, toda priznava, da obstajajo področja sodelovanja in sporazumevanja tudi med dvema velesilama. Te možnosti pa so pogojene bolj skladnemu in stalnemu ravnovesju sil v prihodnjih desetletjih, mirni rešitvi vojne na Bližnjem vzhodu in ustvaritvi nove strukture za evropsko varnost. Okrog teh vprašanj, pravi Nixon, ZDA in Sovjetska zveza lahko vzajemno delujeta. Zelo obširno govori Nixon tudi o jedrski moči ZDA in Sovjetske zveze in ugotavlja, da ima sedaj SZ več medcelinskih raket kot ZDA. Zaradi tega, pravi Nixon, «so ZDA prisiljene povečati svojo obrambno sposobnost». Zato izraža Nixon željo po nadaljevanju pogajanj za zmanjšanje strateškega oboroževanja, ki so napovedana v Helsinkih. Po Nixonovem mnenju, bi moral sporazum med obema velesilama vsebovati tako omejitev napadalnega kot obrambnega oboroževalnega sistema.

Nixonovo poročilo obširno obravnava tudi položaj v Južni Ameriki, kjer mu je sedaj trn v peti nova čilska vlada. Predsednik ZDA je izrazil «zaskrbljenost, da bo imel prihod na oblast v Čilu socialistične vlade lahko globoke odmeve v celotnem medameriškem sistemu». Čeprav Nixon ne postavlja v dvom zakonitosti čilske vlade, toda boji se, «da bi lahko njena ideologija vplivala na sosedne države». Pri tem poudarja, da so ZDA pripravljene na sodelovanje z vsemi južnoameriškimi državami, ne glede na njihovo ideologijo, toda pod pogojem, da njihova dejanja ne prejudicirajo koristi ZDA in medameriškega sistema».

V svojem poročilu Nixon izjavlja, da bo vprašal kongres za pooblastilo vladnih jamstev za zasebne naložbe v Romuniji in Jugoslaviji, se pravi v državah, ki sprejemata zasebni kapital za razvoj svojega gospodarstva v skladu z lastno nacionalno politiko. V tem pogledu Nixon pravi, da so ZDA z zadovoljstvom sprejele željo omenjenih dveh držav glede vzdrževanja prisrčnih odnosov z Washingtonom na medsebojni enakopravni podlagi.

NIZ SILOVITIH PARTIZANSKIH NAPADOV V INDOKINI

PO TRIURNEM JURIŠU ZAVZETO SAJGONSKO OPORIŠČE V LAOSU

Van Thieu grozi z napadom na DR Vietnam, ki naj bi bil zgolj «vprašanje časa» - Seja pariške konference - Ostra sovjetska izjava o posledicah ameriške politike na mednarodni ravni

SAJGON, 25. — Z jurišem, ki so ga podprle oklepne enote, so laoški partizani zavzeli v prvih popoldanskih urah že tri dni obkoljeno sajgonsko - ameriško oporišče zraven letališča, s katerega prihajajo v Laos okrepitve napadalcem. Koto «31» so partizani zavzeli po triurnem boju, med katerim so tudi sestrelili helikopter, ki je skušal branilcem oporišča pomagati. Kmalu za tem so američani spoznali, da je oporišče zgubljeno in ga napadli z bombniki «phantom». Iz tega sklepajo opazovalci, da med vojaki, ki so bili v oporišču ni preživelih.

Boji okoli tega važnega oporišča so trajali že tretji dan in brez uspeha so bili vsi poskusi ameriškega letalstva, da bi svojim silam, ki so bile obkoljene, pomagali iz zraka. Onemogočil jih je močan protiletalski ogenj.

Nadaljujejo se koncentrirani napadi vietnamskih partizanov proti oporiščem v trikotniku na meji z Laosom, od koder se vodi izjalovljeni napad na Kambodžo in Laos. Z možnarji je bilo napadeno oporišče v Quang Triju in nadaljnja tri oporišča. Sedem ur pa je trajal spopad med enotami partizanske vojske FNO v Južnem Vietnamu in kolaboracionisti južno od Quang Ngaia. Partizani so tudi napadli koncentracijsko taborišče pri Danangu, en helikopter pa so sestrelili pri Binh Longu.

Močna oklepna enota partizanske vojske Patet Laa je na «državni cesti 9», kjer naj bi potekala takoimenovana Hošiminhova steza, z vso silo navalila na kolaboracionistično sajgonsko enoto in povzročila razdejanje.

Ameriško vojaško poveljstvo je sporočilo, da je število padlih ameriških vojakov v enem samem tednu naraslo na 101 (več kot vse prejšnje mesece), medtem ko naj bi «uradno» število padlih kolaboracionistov iz Sajgona bilo blizu 540. Očitno je, da so številke potvorjene, toda velja poudariti, da ocenjujejo ZDA svoje izgube kot «močne».

Medtem pa Van Thieu po televiziji izjavlja, da je napad na Severni Vietnam samo «vprašanje časa». Obenem pa izjavlja, da pristaja na mir, ki naj predvideva vojaško povezavo Vietnama z Zahodom in preganjanje «komunističnih gibanj».

V Parizu je potekalo redno zasedanje pogajanj za mir v Vietnamu, na katerem je severnovietnamski delegat opozoril, da predstavljajo Nixonove izjave grožnjo za Severni Vietnam in Kitajsko. Poudaril je, da bo to stalo ZDA še večje izgube.

V večerni izdaji uradnega vladnega glasila «Izvestja» je ministrski svet ZSSR objavil uradno noto, v kateri opozarja ZDA, da «sprejemajo ZDA nase veliko odgovornost s svojim početjem, ki ne more biti brez posledic tudi na ravni ameriško - sovjetskih odnosov». SZ poudarja nadalje, da je DR Vietnam socialistična država in da mu bodo SZ in vse socialistične države pomagale, da bo odbil ameriški napad. Enako pomoč bo SZ nudila v vse večji meri vietnamskim in drugim indokitajskim osvobodilnim silam.

SZ opozarja Nixona, naj si ne dela utvar, da lahko delajo ameriški vojaki, kar hočejo, ker so lahko nevarne.

V moskovskih diplomatskih krogih poudarjajo predvsem, da je sovjetska nota ostra in da omenja direktne ameriško - sovjetske odnose.

Ferri ostal tajnik PSDI

Republikanci ne bodo več sodelovali v vladi levega centra

RIM, 25. — Danes je vodstvo PSDI sporočilo, da se ne bo nič spremenilo v vodstvenih organih in da to pomeni, da ostane tajnik stranke Mauro Ferri, podpredsednik Cariglia, predsednik stranke Tanassi ter član tajništva Preti. Na seji izvršnega odbora so izjavili, da so mnenja, da se ne smejo sprejeti kakršne koli spremembe prav zato, da ne bi prišlo do težav glede vladne koalicije.

Predsednik vlade Colombo je danes sprejel tajnika PRI La Malfo, ki je dejal, da ne bodo republikanci glasovali za zakon o davčni reformi in za zakon o reformi univerz, ker gre za spreminjanje osnovnih načel, na katerih sta bila sestavljena ta zakona. La Malfa je tudi dejal, da se mora sedaj sestati izvršni odbor stranke, ki naj odloči, če lahko republikanski predstavnik še sodeluje v vladi, čeprav so mnenja, da je treba vztrajati na formuli levega centra. Da ne bi govorili o krizi, bodo republikanci predlagali, da se ne govori več o novih političnih, pogajanj na vrhu.

Vodstvo PRI se bo sestalo v soboto ob 9.30.

Tiskovna konferenca na tajništvu za zunanje zadeve SFRJ

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 25. — Sodelovanje in delovanje neuvrščenih je stalno, čeprav ne vedno enako intenzivno, je izjavila na današnji tiskovni konferenci zastopnica državnega tajništva za zunanje zadeve Ana Kovačević na vprašanje novinarjev v zvezi z izjavo predsednika Tita med obiskom v Kairu o možnosti novih akcij neuvrščenih držav. Kovačevičeva je dodala, da je predsednik Tito med bivanjem v ZAR poudaril potrebo stalnega in povečanega sodelovanja neuvrščenih, kar se predvideva tudi z dokumenti, ki so bili sprejeti na zasedanju na vrhu v Lusaki. V kakršnih oblikah se bo sodelovanje uresničilo je pač odvisno od zainteresiranih držav. V oceni zadnjih dogodkov okrog krize na Bližnjem vzhodu je zastopnica državnega tajništva dejala, da je vlada ZAR s svojim pozitivnim odgovorom na predlog veleposlanika Jarringa storila maksimalne napore za dosego miroljubne rešitve krize na tem področju. Po drugi strani pa odbijanje Izraela, da umakne svoje čete z vseh zavzetih krajev nedvomno kaže da smoter Izraela ni vzpostavitev miru na Bližnjem vzhodu, temveč priključitev zavzetih krajev. Tako zadržanje izraelske vlade lahko, po mišljenju Ane Kovačevičeve, uniči napore veleposlanika Jarringa in ponovno ustvari nevaren položaj, za kar bi bil izključno odgovoren Izrael. Na vprašanje kako ocenjuje nedavno zasedanje držav članic varšavskega pakta v Bukarešti, je zastopnica državnega tajništva odgovorila, da je stališče Jugoslavije o evropskih vprašanjih dobro znano posebno glede priprave in značaja konference o evropski varnosti in sodelovanju. Jugoslavija ima pozitiven odnos do vseh stališč in pobud, ki lahko prispevajo k večjemu političnemu razumevanju v Evropi in pripravijo konferenco, na kateri bi enakopravno sodelovale vse evropske in druge zainteresirane države.

Na vprašanje, kakšno je stališče Jugoslavije do novega režima v Ugandi, je Ana Kovačević odgovorila, da jugoslovanska vlada z zanimanjem spremlja razvoj položaja v Ugandi in da pri tem upošteva zapletljaje tega razvoja na področju vzhodne Afrike, kjer so neodvisne in neuvrščene države vlagale in vlagajo velike napore za nadaljnjo osamosvojitev in rešitev mnogih težav, ki jim jih je zapustil kolonializem.

Zvezni izvršni svet je na včerajšnji seji pod predsedstvom Mitje Ribičiča sprejel več predlogov in sklepov, med njimi sklep s katerim se del kratkoročnih kreditov z bankami in gospodarskimi organizacijami spreminja v dolgoročne kredite za obratna sredstva. S tem sklepom se okrog 12 milijard dinarjev kredita, ki je bil dan na kratkoročno razpolago poslovnim bankam in gospodarskim organizacijam, spreminja v dolgoročne kredite na 25 let z zelo ugodnimi obrestmi. S tem sklepom se bo občutno izboljšal položaj gospodarstva, predvsem se bodo občutno zmanjšali kreditni stroški.

B. B.

RIM, 25. — Na zakladnem ministrstvu so dokončno izdelali besedilo zakonskega predloga o reformi stanovanjske politike. Sestanek se je zaključil v zgodnjih jutranjih urah, na njem pa so bili prisotni minister Lauricella ,Preti, Donat Cattin, Bosco in Gava.

REGGIO CALABRIA, 25. — Danes je bil položaj dokaj normalen. Policija in karabinerji so odstranili zoglenelo karoserijo na mostu sv. Petra. Trgovine so odprte, javni uradi prav tako in vse kaže, da se je življenje obnovilo. Eksplozija do katere je prišlo preteklo noč, in o kateri smo že poročali, se je zgodila pred trgovino brata načelnika socialističnem skupine v občinskem svetu. Pred trgovino so postavili atentatorji močan naboj iz tritola.

PRIČETEK RAZPRAVE O JAVNEM REDU V SENATU

Parri: Treba je odgovoriti na fašistične nasilne napade

Notranji minister Restivo je govoril o teoriji «dveh nasilij» - Pieraccinijeva pobuda za skupno resolucijo

RIM, 25. — V senatu se je danes pričela razprava o javnem redu, ali bolje rečeno, o fašističnih izgredih proti demokratičnim ustanovam v Italiji, ki so dobili že izreden obseg, tako da je tajnik MSI Almirante odločno zagrozil z letom 1922. Razprava se je začela v dokaj čudnem ozračju. Zanimivo pa je, da je načelnik socialistične skupine v senatu Pierracini dejal, da je imel vrsto razgovorov s predstavniki demokratičnih antifašističnih skupin, da bi se dogovorili o skupni resoluciji. Zanimivo je tudi, da je predpredsednik liberalne skupine izjavil, «Smo kot CLN, čeprav ne menim, da se lahko obnovi v življenje.»

Doživljenjski senator Parri je kot tretji govornik po poročilu notranjega ministra Restiva dejal, da so ministrove teze zelo relativne glede filozofije nasilja in še zlasti glede zakonitosti. Treba je priznati dejstvo, da prihaja do redkih in slučajnostnih primerov nasilja z levice, da pa istočasno obstaja točen in odločen načrt fašističnega nasilja, ki naj prepreči napredek delovnih ljudi. Sedaj se govori proti perspektivam, da bi komunistična partija prevzela odgovornost v vladi, to pa nima neposredne zveze s splošnim naporom, da se prepreči nasilje in je treba: «S političnimi sredstvi odgovoriti na fašistično nasilje in je treba uveljaviti moralne in idealne vrednosti odporniškega gibanja.»

Seja senata se je pričela dopoldne ob prisotnosti predsednika vlade Colomba. Minister za notranje zadeve Restivo je imel zelo obsežen in podroben govor, v katerem je utemeljeval osnovno stališče o nevarnosti «dveh ekstremizmov». To je minister skušal utemeljevati tudi s podatki.

Minister je dejal, da je bilo od pričetka 1970. leta do danes ugotovljenih 47 atentatov z eksplozivnimi sredstvi, od tega je bilo 8 atentatov v Milanu, 5 v Kalabriji, 3 v Genovi, 2 v Neaplju, po eden pa v Palermu, Rimu, Firencah in drugih pokrajinah. Zaradi teh atentatov so prijavili sodnim oblastem 87 oseb: 20 članov ASAN - Giovane Italia, 8 MSI, 5 FUAN, 20 raznih gibanj desnice. Poleg tega pa so — po ministrovih besedah — prijavili 9 anarhistov, 2 pripadnika trockistične skupine «Rdeča zvezda» in 23 pripadnikov raznih skupinic skrajne levice. («Lotta continua», «Potere operaio», marksistileninisti prokitajskih smeri). Notranji minister Restivo je nadaljeval z navajanjem raznih policijskih podatkov glede preiskav sedežev in glede najdenega orožja pri teh preiskavah. Ta podatek je zanimiv, saj so pri desničarskih organizacijah našli strelno orožje, bajonete, molotovke, in pomembne količine eksploziva pri «levičarskih skupinicah», pa v bistvu niso ničesar zaplenili.

Minister pravi, da je zelo pomemben zakon od 20.6.1952, ki prepoveduje obnovo fašistične stranke, apologijo fašizma in fašistične manifestacije. V tej zvezi je tudi dobro obveščen o izletih, o taborjenjih in o podobnih primerih polvojaških organizacij za katere pravi, da gre za «ekshibicionizem».

Bistven je pa zaključek, v katerem pravi notranji minister Restivo, da prav gotovo obstaja nasilje fašističnega značaja, da pa obstaja istočasno tudi «brutalno nasilje odkrito prevratniškega značaja, ki se navdihuje iz različnih virov marksizma-leninizma, maoizma itd., da gre pri tem za diletante in profesioniste anarhije, podpihovalce upora proti vsemu in proti vsem, ki imajo za edini cilj kaos, ki vidijo v mestni gverili, v terorizmu, najbolj ustrezno obliko za svojo revolucionarno dejavnost.»

Restivov zaključek je v ugotovitvi, da niso potrebni posebni zakoni, da zadostuje kazenski zakonik in dosedanji zakoni.

Dinamitni napad na sedež KD v Vidmu

Obsodba tajnika Santuza

VIDEM, 25. — Preteklo noč je prišlo do dinamitnega napada na sedež pokrajinskega odbora krščanske demokracije na Trgu Gorgo. Eksplozivni naboj je bil postavljen, ali so ga vrgli, v vežo poslopja, kjer je eksplodiral nekaj po polnoči. Eksplozija je razbila okenska stekla v poslopju, poškodovala leseno oblogo in stebre veže. Poleg tega je zračni pritisk razbil izložbo bližnje trgovine.

V času atentata so bili trg in bližnje uličice prazni, prebivalci so prišli na okna, niso pa slišali nobenega ropota avtomobilov ali motorjev. Po eksploziji so prihiteli varuh poslopja in njegova soproga, nekaj minut kasneje pa agenti letečega oddelka kvesture, ter karabinerji preiskovalnega oddelka ter končno namestnik videmskega kvestorja dr. Peternel. Našli so razcefrane kose papirja, na katerih so lahko prečitali «za Reggio».

Videmski tajnik krščanske demokracije prof. Giorgio Santuz je izrazil svoje globoko obžalovanje zaradi tega provokacijskega dejanja, ki dokazuje, da so tudi v Videm prišli določeni nasilni načini, ki so jih žal že uporabljali v drugih krajih Italije.

Casaroli v Moskvi

Skupna želja za mir

MOSKVA, 25. — Msgr. Agostino Casaroli je danes popoldne vložil na zunanjem ministrstvu Sovjetske zveze pogodbo proti razširjenju atomske oborožitve, ki so jo podpisale atomske velesile 1. julija 1968. leta. Zapisnik sta podpisala Casaroli in pomočnik ministra za zunanje zadeve Kozirjev ob 16.30, nato je vatikanski predstavnik predal dodatno izjavo, v kateri Vatikan izraža željo za nadaljnje korake k splošni razorožitvi ob učinkoviti in strogi mednarodni kontroli.

Sovjetski in vatikanski predstavnik sta po podpisu izpila kozarec šampanjca. Casaroli je dejal, da je sladek, takoj zatem pa, da ni navajen da pije, toda za mir je tudi papež pripravljen nekaj izpiti.

Prisoten je bil samo eden od italijanskih novinarjev. Vsa svečanost pa je bila izvedena na neobičajno publicistični način.

Takoj zatem sta imela Kozirjev in Casaroli daljši razgovor, med katerim sta obravnavala splošna vprašanja miru.

RAZGOVORI TEPAVCA V MOSKVI

Gromiko povabljen v Jugoslavijo

Razgovori na sovjetskem zunanjem ministrstvu: (od leve proti desni): Stjepakov, Radionov, Tepavac, Gromiko in Mićunović

MOSKVA, 25. — Jugoslovansko - sovjetski razgovori so se nadaljevali danes v Moskvi v okviru delovnih skupin, ki med drugim pripravljajo tudi skupno sporočilo o razgovorih Tepavac - Gromiko. Med razgovori je Mirko Tepavac povabil Gromika v Jugoslavijo. Sovjetski zunanji minister, ki je zadnjič obiskal Jugoslavijo pred dvema letoma, je vabilo z zadovoljstvom sprejel. Datum obiska bo naknadno določen. Po vesteh iz krogov obeh delegacij sta ministra med razgovori pozitivno ocenila dosedanji razvoj sovjetsko-jugoslovanskih odnosov, posebno po zadnjem obisku sovjetskega zunanjega ministra v Jugoslaviji in možnosti za nadaljnji napredek in sodelovanje zlasti na področju gospodarstva, kulture in na znanstveno - tehničnem področju. Dogovorjeno je bilo, da se nadaljuje s prakso medsebojnih stikov na raznih ravneh, tako s srečanji političnih osebnosti kot so sestanki zastopnikov raznih družbenih in strokovnih organizacij.

Državni tajnik Mirko Tepavac je priredil danes kosilo v čast sovjetskega zunanjega ministra. Na kosilu so bili s sovjetske strani poleg Gromika, tajnik CK KP Sovjetske zveze Ponomarjev, namestnik predsednika vlade Lesečko in drugi zastopniki vlade in zunanjega ministrstva. Državni tajnik Mirko Tepavac je danes popoldne z ostalimi člani jugoslovanske delegacije odpotoval z letalom na kratek obisk v Volgograd.

PREDLOG EGIPTOVSKE VLADE ZDA

IZRAEL NAJ SE UMAKNE Z VSEH ZASEDENIH ARABSKIH PODROČIJ

KAIRO, 25. — V tukajšnjih diplomatskih krogih se je zvedelo, da je egiptovska vlada vprašala ZDA, če so pripravljene izvajati pritisk na Izrael in ga prepričati, naj se popolnoma umakne iz zasedenih arabskih področij. Ta egiptovski korak je po istih vesteh napravil zunanji minister Riad, ki se je v ponedeljek sestal z ameriškim diplomatom v Kairu Bergusom in ga pooblastil, da to sporoči zunanjemu ministru ZDA Rogersu. V istih krogih poudarjajo, da je stališče Kaira na bodočih pogajanjih o miru v veliki meri odvisno od odgovora, ki ga bo Rogers dal na to egiptovsko vprašanje.

Kairski list «Al Ahram» piše danes, da bo Rogers sestavil svoj odgovor na osnovi razgovora, ki ga je imel ameriški državni podtajnik Sisco v torek v Washingtonu z izraelskim veleposlanikom Rabinom.

Egiptovski obrambni minister general Mohamed Favzi je danes izjavil v govoru, ki ga je imel pred skupino mladih častnikov, da so egiptovske oborožene sile pripravljene, da osvobodijo vsa ozemlja, ki jih je zasedel Izrael. General Favzi je poudaril, da Izrael podpirajo imperialistične sile, ki nočejo poslušati glasu pravice in imajo ekspanzionistične težnje. Toda egiptovske sile, je dejal Favzi, so sedaj izredno dobro pripravljene.

Kljub zanikanju izraelske vlade, da ni bil doslej pripravljen noben načrt o novi meji z arabskimi državami, ki naj bi bila dosežena na osnovi pogajanj in podpisom mirovne pogodbe, so danes v Jeruzalemu dobro obveščeni krogi sporočili, da je posebni odbor, ki je bil sestavljen v okviru izraelske vlade, proučil nekatere rešitve spopada na Bližnjem vzhodu in začrtal tako imenovano «rdečo črto», ki naj bi po zamisli vojaških strategov predstavljala največjo koncesijo glede umika izraelskih čet z zasedenih področij.

V istih krogih so pojasnili, da omenjena «rdeča črta» izključuje umik Izraelcev iz kraja Sharm-El-Sheik ob vhodu v Akabski zaliv, ozki pas na Sinajskem polotoku, ki povezuje ta kraj z Izraelom, neko področje okrog Jeruzalema in pomemben del na področju gričevja Golan, ki ga je Izrael odvzel Siriji. Ta «rdeča črta» bi po istih vesteh predstavljala dokončno strateško mejo, v okviru vrste načrtov o umiku z arabskih področij od morebitnem podpisu mirovne pogodbe.

Pri tem pa v Jeruzalemu poudarjajo, da vlada doslej še ni sprejela nobenega dokončnega političnega sklepa glede umika z zasedenih arabskih področij.

Iz Kaira poročajo, da je francoski državni tajnik za zunanje zadeve Lipkowsky danes odpotoval iz Kaira po uradnem obisku v Egiptu. Lipkowsky se je v Kairu razgovarjal s predsednikom Sadatom, predsednikom vlade Favzijem in zunanjim ministrom Riadom o položaju na Bližnjem vzhodu. Včeraj je francoski diplomat dal egiptovski televiziji intervju, v katerem je izjavil, da Francija ocenjuje zelo pozitivno stališče, ki ga je Egipt zavzel na mirovnih pogajanjih pri posredovalcu OZN Jarringu. Lipkowsky je dodal, da Francija to stališče in sklep Egipta da podaljša premirje izredno ceni.

Kairski listi so danes z velikim poudarkom sporočili, da bo kmalu prispela v Egipt delegacija komisije za zunanje zadeve italijanske poslanske zbornice pod predsedstvom poslanca Cariglie. Egiptovski listi še posebno podčrtujejo ta dogodek in pišejo, da je to prvič v zgodovini parlamenta italijanske republike, da bo komisija za zunanje zadeve poslanske zbornice opravila uraden obisk v inozemstvu, ter da bodo v delegaciji zastopani predstavniki velikega dela strank italijanskega političnega življenja.

Delegacija italijanskih parlamentarcev bo prišla v Kairo v soboto zvečer.

V ZVEZI S PREOSNOVO DRŽAVNEGA POMORSTVA

Deželno odposlanstvo se danes sestane s predstavniki ministrstva za proračun

V Rim so odpotovali predsednik Berzanti, odbornika Stopper in Dulci ter številni deželni gospodarstveniki

Deželno odposlanstvo, ki ga vodi predsednik Berzanti, se bo danes prvič srečalo s predstavniki ministrstva za proračun in načrtovanje v Rimu, da bi z njimi načelo vprašanje napovedane preosnove pomorstva «pretežnega državnega pomena». Sestanek bo v prostorih ministrstva ob 18. uri, na dnevnem redu pa je začetek razprave o dokumentu, ki ga je v zvezi z omenjeno preosnovo pomorskih dejavnosti sestavila in pred kratkim dostavila pristojnim oblastem deželna uprava. Kakor smo svoj čas omenili, je deželа pred sestavo dokumenta vprašala za mnenje prizadete kroge na našem področju, predvsem pa stanovske organizacije ter sindikate. Po členu 47 deželnega statuta pa morajo osrednje oblasti upoštevati mnenje dežele ko gre za spremembe na področju prometa, pri katerih je Furlanija - Julijska krajina neposredno zainteresirana, kakor je to prav primer pomorskih zvez «p.i.n.».

Svoj čas je predsednik deželnega odbora Berzanti že nastopil pri ministru Giolittiju ter ga zaprosil za širši sestanek, na katerem naj bi ga predstavniki dežele podrobneje seznanili z gledišči prizadetih poslovnih krogov iz Furlanije - Julijske krajine. Ob tej priliki je Berzanti naglasil, da predstavlja državno pomorstvo pomembno gospodarsko postavko ne le za Trst in njegovo pristanišče, ampak tudi za širši ekonomski ustroj celotne Furlanije - Julijske krajine.

Deželno odposlanstvo bo na današnjem sestanku s predstavniki ministrstva vodil kakor rečeno predsednik Berzanti, v njem pa bosta poleg številnih strokovnjakov s področja pomorstva in gospodarstva tudi odbornik za načrtovanje Stopper ter za industrijo in trgovino Dulci.

Sklepi dolinskega občinskega odbora

Sinoči se je sestal občinski odbor dolinske občine in poleg ostalih sklepov sprejel tudi naslednje. Ponovno bodo dal ina dražbo gradnjo občinske telovadnice (pred tem je bila že ena dražba, na katero se zaradi prenizke razpoložljive vsote ni odzvalo nobeno gradbeno podjetje). Uredili bodo šolski vrt pod srednjo šolo «Simon Gregorčič» v Dolini, ki služi tudi za poletne prireditve in bo v bodoče lahko sprejel tudi gostovanja bodisi Slovenskega gledališča, kakor tudi ostalih kulturnih skupin. Sklepali so tudi o povišku prispevkov uslužbencev občine v predvidevanju dokončne ureditve službenega staleža in odobrili vsoto 1. 474.000 lir za podporo šolskemu patronatu, in sicer za nakup šolskih knjig in za prevoz otrok v šolo in domov.

Na povabilo gen. konzula SFRJ

Sprejem za udeležence šolskega seminarja

Večji del predavanj na seminarju v Kulturnem domu je že za nami in tudi letošnji seminarski dnevi se počasi bližajo kraju. Predavanja iz naravoslovja so se že zaključila, nadaljujejo pa se še predavanja o slovenski književnosti in jeziku.

Včeraj dopoldne je dr. Boris Paternu izredni profesor filozofske fakultete v Ljubljani v svojem predavanju orisal slušateljem «Poglavja iz moderne slovenske lirike». Predavanja so se poleg profesorjev slavistov udeležili tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol.

Popoldne je Marjana Kobe, pedagoška voditeljica Pionirske knjižnice v Ljubljani profesorje seznanila in jim dala nekaj napotkov o «Delu z mladimi bralci v šolarski knjižnici». Udeležba je bila precejšnja. Danes in jutri bosta predavala še dr. Jože Toporišič in Stane Mihelič. V okviru seminarja se nadaljuje tudi razstava slovenskih knjig.

Po že ustaljenem običaju bo jugoslovanski generalni konzul v Trstu tov. Boris Trampuž tudi letos priredil sprejem za udeležence seminarja za predavatelje in predstavnike šolskih oblasti. Sprejem bo danes od 18. do 20. ure v prostorih Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4.

Ogorčenje v tržaški KD za bombni atentat v Vidmu

Pokrajinski tajnik KD Coloni je poslal videmskemu tajniku Krščanske demokracije prof. Santuzu brzojavko, v kateri mu izraža solidarnost in ogorčenje zaradi zločinskega bombnega atentata, ki je razdejal sedež videmske federacije KD. Več o tem poročamo na prvi strani.

Pokrajinski komite KD se bo sestal v ponedeljek, ko bo na dnevnem redu razprava o trenutnem političnem položaju.

Zaseden inštitut inženirske fakultete

Študentje inženirske fakultete so včeraj zjutraj na svoji skupščini sklenili zasesti inštitut za ceste in prevoze vsaj do 2. marca, ko bo nova skupščina. Na njej bodo razpravljali o sklepih fakultetnega sveta, ki zadevajo reorganizacijo študija.

Študenti ugotavljajo v svoji resoluciji, da je sistem študija na inženirski fakulteti preobremenjen in nedosleden. Študentje trdijo, da so nekateri tečaji dvojniki drugih in nepotrebni, posebno še za nekatere posebne inženirske stroke.

V prvi vrsti pa so zasedli inštitut za ceste in transporte, ker menijo, da je to edina oblika pritiska, na katero fakultetni svet čuje in nanjo nato reagira. To je dokazala praksa, trdijo študentje, ki se nameravajo poslužiti sredstev, ki so njim na razpolago.

Pokrajinski urad za higieno: v januarju nobenega okuženja vode

V mesecu januarju je urad za higieno in profilakso pri pokrajinski upravi posvetil posebno skrb mikrobiološkim analizam vode na Tržaškem. Svojo vlogo je opravil zelo vestno, saj so bile napravljene analize tudi vode v Glinščici in Soč., poleg tistih v Nabrežini in ustju Timave. Na osnovi standardov, s katerimi higienski urad dela, ni izhajal noben primer okuženja vode, ne mikrobiološkega, ne kemičnega.

Fašistična pobalina zopet na svobodi

Fašistična pobalina Francesco Serpi in Massimo Baldacci, ki sta v ponedeljek zvečer izrila napisni tabli našega dnevnika in Gospodarstva v vhodni veži naše uprave v Ul. sv. Frančiška, sta zopet prosta.

Zvedelo se je, da so ju prijavili sodišču in ju spravili v zapor, a kasneje se je tudi zvedelo, da jo je verjetno sodna oblast izpustila na svobodo.

Jutri shod KPI v Barkovljah

Jutri zvečer ob 20. uri bo v ljudskem domu «M. Matjašič - Milan» shod KPI za okraj Barkovlje, na katerem bodo razpravljali o rajonskih konzultah in imenovali krajevnega svetovalca, do katerega ima pravico KPI. Uvodno poročilo bo imel občinski svetovalec Franc Gombač.

Predavanje o šolski reformi

Krožek «Salvemini» prireja drevi predavanje na temo «Misasijev zakon in šolska reforma», ki ga bo prebral prof. Roli.

Konferenca slovenskih komunistov o kulturi

Jutri zvečer bo v ljudskem domu v Ul. Capitolina pokrajinska konferenca slovenskih komunistov o stališčih KPI do vprašanj slovenske kulture. Uvodno poročilo bo prebral Miro Kapelj, sledila bo razprava, ki jo bo zaključil pokrajinski tajnik Antonino Cuffaro.

Pod Nabrežino postaja za morsko biologijo

Na eni izmed zadnjih sej je deželni odbor namenil višješolski izobrazbi in znanstvenemu raziskovanju 190 milijonov lir. Od tega bo prejel Konzorcij za razvoj raziskovanja v fizikalnih institutih tržaške univerze 100 milijonov lir, tržaška univerza za prirejanje letnih tečajev v kraju Forni Avoltri 50 milijonov in tržaška občina za ureditev laboratorija morske biologije pod Nabrežino 40 milijonov lir.

S prvim nakazilom 100 milijonov bodo praktično povečali in uredili center za teoretično fiziko pri Miramaru. V kraju Forni Avoltri bodo z drugim nakazilom uredili poslopje, v katerem bodo začeli, predvidoma s prihodnjim letom, prirejati poletne višješolske tečaje, seminarje in druge podobne študijske prireditve v sodelovanju z docenti in slušatelji iz naše dežele ter iz sosednih dežel (Avstrije in Jugoslavije). Kar zadeva tretje nakazilo v višini 40 milijonv lir, pa bo tržaška občina uredila v poslopju, kjer so nameščene vodne črpalke pod Nabrežino, postajo za biološko raziskovanje voda jadranskega morja.

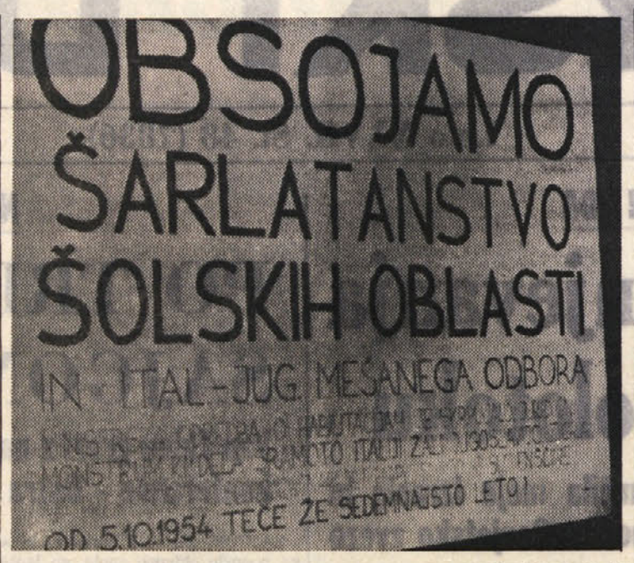

Že v torek, t. j. drugi dan po začetku seminarja za slovenske šolnike v Kulturnem domu v Trstu, so se na stopnišču, ki vodi v dvorano, v kateri se vršijo seminarska predavanja, pojavili trije veliki letaki z gornjim napisom. Čeprav se na gornji sliki še precej različno bere, kaj je na letakih napisano, objavljamo kljub temu točno besedilo — zaradi važnosti vsebine — ki se glasi:

«OBSOJAMO ŠARLATANSTVO ŠOLSKIH OBLASTI IN ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKEGA MEŠANEGA ODBORA. MINISTRSKA ODREDBA O HABILITACIJAH JE SKRPUCALO, JURIDIČNI MONSTRUM, KI DELA SRAMOTO ITALIJI, ŽALI JUGOSLAVIJO, IZIGRAVA PROFESORJE, KI SO (NA ZAHTEVO OBLASTI) NAREDILI HABILITACIJO IZ SLOVENŠČINE.

OD 5. 10. 1954 TEČE ŽE SEDEMNAJSTO LETO!»

Kot je vsakemu našemu čitatelju, ki je v vseh teh sedemnajstih letih prebiral brezštevilne članke in poročila o vprašanju slovenskega šolstva (kar doslej, žal, ni bilo zaželenih uspehov); lahko takoj jasno, imamo v primeru teh treh lepakov opravka s povsem upravičeno ogorčenostjo tistih prizadetih slovenskih šolnikov, ki že dvajset let čakajo na ureditev svojega položaja in se morajo kot začetniki, čeprav pred upokojitvijo, vračati v šolske klopi.

V tem smislu nam je na naše vprašanje, kaj naj pomeni ta precej ostro formulirani protest, odgovoril tudi predstavnik tržaške sindikalne organizacije slovenskih šolnikov, ki je poudaril, da se z vsebino letaka povsem strinja.

V PALAČI COSTANZI

Danes otvoritev razstave o Salveminiju

Tudi v Trst je prispela znana razstava o Gaetanu Salveminiju, ki je povsod v Italiji naletela na veliko zanimanje. Odprta je bila najprej v Firencah, kjer sta spregovorila Ferruccio Parri in Ernesto Sestan in svoje besede namenila zlasti mladim, nato so jo prenesli v Salveminijevo rojstno mesto Molfetto, od tam v Novaro, Turin, Trento, Livorno itd., sedaj pa prihaja v Trst. Zasnoval jo je Ernesto Rossi, Salveminijev učenec, ki je zaradi svojega antifašizma bil obsojen na dvajset let zapora in ki predstavlja plemenit lik človeka in politika. Po njegovi smrti je razstavo uresničila njegova žena Ada Rossi in jo tudi uredila v vseh podrobnostih.

Razstava ni obsežna, obsega pa zelo zanimive dokumente in fotografije, ki prikazujejo življenje človeka, ki je pokazal res izreden pogum, človeški ponos in doslednost, ki je trpel dolga leta v zaporih in pregnanstvu in ki nikoli ni klonil fašizmu. Danes se ga je treba spominjati ne samo kot uglednega zgodovinarja zadnjih petdeset let, temveč kot svetel lik človeka, ki ni poznal kompromisov in ki je znal žrtvovati vse svoje življenje najčistejšemu idealu svobode in demokracije.

Razstava bo odprta danes ob 18. uri v razstavni dvorani Costanzi na Largo Granatieri. Pokroviteljstvo nanjo je prevzela tržaška občina. Razstavo bo predstavil in osvetlil Salveminijev lik prof. Elio Apih.

Drevi ob 19.30 bo v sedežu krožka «G. Saragat» v Ul. Flavia 5 predavanje o vprašanju ljudskih stanovanj v Trstu, ki ga bo imel predsednik tržaške IACP Luigi Stasi.

Prosvetni društvi
PRIMOREC Trebče — TABOR Opčine
vabita
v nedeljo, 28. februarja 1971, ob 17. uri, v Prosvetni dom na Opčinah, na
vokalno instrumentalni koncert
mešanega pevskega zbora P.d. Primorec iz Trebč, s sodelovanjem orkestra «MIRAMAR», Tria iz Trebč in harmonikarke, državne prvakinje, DORINE KANTE.
Dirigenta:
OSKAR KJUDER
CEZAR MOŽINA
Vljudno vabljeni!

PD SLAVKO ŠKAMPERLE
priredi 27. t. m. ob 20. uri v dvorani na stadionu «Prvi maj»
PROSLAVO 25-LETNICE USTANOVITVE DRUŠTVA
združeno s
PREŠERNOVO PROSLAVO
Sodelovali bodo: svetolvanski cerkveni pevski zbor, Tržaški oktet, otroci osnovne šole, domača dramska družina z Nušičevo enodejanko.
Vljudno vabljeni!

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST
vabi DANES, 26. februarja ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano, Ul. Geppa, na filmski večer, na katerem bo prikazana barvna reportaža o smučarskem tečaju 1971 pri Sv. Antonu pri Trbižu:
PRVIČ NA SNEGU
s posnetki o predsmučarskem treningu in vajah na snegu, ki so jo snemali odborniki.
Ob tej priložnosti bo od 19.30 do 20.30 vpisovanje za otroško tekmovanje na 5. ZSI (merjenje na keglje). Vpisnina 100 lir; samo za otroke letnikov 63/64/65, ki se ne udeležijo drugih tekmovanj.

PD IVAN GRBEC V ŠKEDNJU
priredi v sredo, 3. marca ob 20.30 v počastitev slovenskega kulturnega praznika
literarno-glasbeni večer
na katerem nastopajo mladi tržaški pesniki Filibert Benedetič, Filip Fischer, Miroslav Košuta in Marko Kravos ter domača glasbenika Žarko Hrvatič in Neva Merlakova.
Vstop prost! Vabljeni!

Izleti

Slovensko planinsko društvo Trst organizira v dneh 19., 20. in 21 marca (sv. Jožef) zimovanje v MISURINI (1.756 m) v Dolomitih, v hotelu Cristallo. Za smučarje so na razpolago proge za začetnike (2 vzpenjači na Col degli spiriti) in dobre smučarje (sedežnica na Col de Varda). Cena 14.000 lir vključuje 2 penziona, 21. marca pa samo zajtrk, ter prevoz do hotela in prevoze do smučišč. Na žličnicah popust FISI. Vpisovanje je v Ul. Geppa 9/II., do 27. februarja, ker je le malo mest na razpolago. Tekom tega dne je treba poravnati vsaj polovico vpisnine, ostalo polovico pa do 6. marca, sicer ne moremo jamčiti za mesta na izletu.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Paola Jankoviča daruje M. A. Pertot 3.000 lir za Dijaško matico.

Srečko Colja daruje 6.000 lir za šolo - spomenik NOB v Cerknem.

Mali oglasi

Iščem družabnika s kapitalom za širjenje trgovske dejavnosti. Pisati na: EST, poštni predal 559 - PM, Trst.

Prodam pomembno trgovinsko podjetje z jestvinami, vinom, pivom in likerji. Pisati na: EST, poštni predal 559 - PM, Trst.

BCIKS
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - Ulica F. Filzi št. 10
Tel. 38101/38045
opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto
Včerajšnji odkupni devizni tečaji:

Ameriški dolar	620,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1.475,—
Švic. frank	142,—
Franc. frank	110,—
Belg. frank	12,—
Hol. florint	172,—
Nemška marka	170,—
Avst. šiling	23.80
Dinar	37.50

Gledališča

VERDI

Po zaključenih predstavah baleta «Hrestač» in opere «Faust», ki so doživele prodoren uspeh, bosta v soboto na sporedu dve operi: absolutna novost someščana Maria Bugamellija in Donizzettijeva opera, ki sicer ni absolutna novost, pa lahko velja za tako, saj je bila poslednjič uprizorjena v Trstu l. 1833. Gre za enodejanko «La Fontana», za katero je napisal libreto Mario Nordio po romanu Dina Buzzatija ter za «Le convenienze e inconvenienze teatrali», ki jo je napisal Donizzetti leta 1827.

Bugamellijevo opero bo dirigiral Aldo Faldi, v glavnih vlogah pa bodo nastopili Gianna Jenco, Gino Taddei ter Enzo Viaro, Vito Susca, Bruna Ronchini in Laura Cavalieri. Režija Francesco Macedonio, scene Paolo Bregni. Zbor, ki ima pretežno vlogo, je uvežbal Gaetano Riccitelli.

«Le convenienze e inconvenienze teatrali» bo dirigiral španski dirigent Jezus Lopez Cobos, nastopili pa bodo Daniela Mazzuccato Menegbini, Giorgio Zancanaro, Anselmo Colzani, Marisa Salimbeni, Arracelly Haengel, Sergio Tedesco, Alessandro Maddalena, Ledo Freschi, Gianluigi Colmagro in Giovanni Antonini.

Režija Helmut Kautner, koreografija Suse Preisser v povzetku Vera Veghin, scene in kostumi Ita Maximovna. Balet in scenska oprema iz opere «La Fenice» v Benetkah. Za sobotno predstavo, ki se bo začela ob 20.30, in ki bo veljala za red A v parterju in ložah ter za red C na galerijah in balkonih, se danes nadaljuje prodaja vstopnic (telefon 23-988).

Predstava za dnevni red, ki je bila najavljena za 28. t. m., je bila zaradi tehničnih razlogov prenešena na nedeljo, 7. marca ob 16. uri.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 20.30 tretja predstava komedije Rogerja Planchona «Trije mušketirji» v izvedbi igralske skupine «Teatro - Insieme». Predstave bodo izven abonmaja z običajnimi popusti za abonente na sezono Teatra Stabile in predstave «Teatro Oggi». Predstave bodo samo do nedelje. Vstopnice so v prodaji v pasaži Protti (tel. 36-372 - 38.547).

V soboto popoldne pa je na programu ob 16.30 še ena predstava za študente. Po sporazumu s šolskim skrbnikom bodo vstopnice za to predstavo po izredno znižanih cenah.

Kino

Nazionale 15.00 «La figlia di Ryan», Robert Mitchum, Trevor Howard, Sarah Miles. Prepovedano mladini pod 14 letom.
Fenice 15.30 «Gli orrori del liceo femminile», Lilli Palmer, John Moulder Brown.
Eden 16.00 «Anonimo veneziano», Florinda Bolkan Tony Musante. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14 letom.
Grattacielo 15.00 «Lo chiamavano Trinità», Terence Hill, Bud Spencer, Steffen Zacharias».
Excelsior 15.00 «Wyoming terra selvaggia», Vera Miles, Steve Forrest, Jack Elam.
Ritz 16.00 «Dingus quello sporco individuo», Frank Sinatra, George Kennedy. Technicolor.
Alabarda 16.00 «Lesbo», Carla Romanelli, Steven Ted. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico Zaprto. Jutri «Il treno di fuoco».
Aurora 16.30 «I guerrieri», Clint Eastwood. Technicolor.
Cristallo 16.30 «La prima notte del dott. Danielli, industriale col complesso del giocattolo», Lando Buzzanca. technicolor. Prepovedano mladini pod 14 letom.
Capitol 16.00 «La moglie del prete», Sofia Loren, Marcello Mastroianni. Technicolor.
Moderno 16.00 «L'uomo venuto dalla pioggia», Charles Bronson, Marlene Jobert. Technicolor.
Vittorio Veneto 15.30 «Borsalino», Jean Paul Belmondo, Alain Delon. Technicolor.
Ideale 16.00 «Uno sporco imbroglio», Michel York, Jeremy Knet. Technicolor.
Impero 16.30 «Nini Tirabuscio», Monica Vitti Technicolor.
Astra 16.00 «Il gattopardo», Claudia Cardinale, Burt Lancaster, Alain Delon. Technicolor.
Abbazia 16.00 «Due mafiosi nel Far West», F. Franchi in C. Ingrassia. Barvni film. Zabavno.

Razna obvestila

Odbor Krožka absolventov slovenske trgovske akademije sporoča, da bo redni občni zbor 8. marca 1971 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

Predavanja za gospodarstvo in govino tržaške univerze. Nemški kulturni inštitut in Akademija za gospodarske in socialne študije «Cenacolo triestino», prirejajo v petek, 5. marca ob 19. uri v avli «Felice Venezian» tržaške univerze. predavanje prof. Guenterja Hedtkampa z univerze v Giessenu o temi: «Davek na dodatno vrednost: njegovi učinki na zahodnonemško gospodarstvo, predvsem in slabe strani sistema». Predavanje bo v nemščini z istočasnim prevodom v italijanščino. Sledila bo diskusija.

V Tržaški knjigarni je razstava del znanega slovenskega slikarja prof. Avgusta Cernigoja, ki je na stene knjigarne razobesil osem svojih del in sicer štiri oljnate slike in štiri odtise «znamenja» s kraških kalon. Omenjeni Cernigojeva dela bodo na vpogled obiskovalcem do konca meseca.

Razstave

V umetnostni galeriji Tornacoda razstavlja do 9. marca avstrijski slikar Adolf Frohner. Urnik galerije: od 10,30 do 12,30 in od 16,30 do 19,30. Ob praznikih od 11. do 13. ure.

V umetnostni galeriji «il Tridente» razstavlja do 13. marca tržaški slikar in kipar Mariono Černe. Urnik galerije: od 11. do 13. ter od 17,30 do 20. ure. Ob praznikih od 11. do 13. ure.

V občinski umetnostni galeriji razstavlja do 2. marca svoje tempere slikar Emidio Eredità. Urnik galerije: od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob praznikih od 10. do 13. ure.

V Ljudski knjižnici bo v ponedeljek, 1. marca ob 19. uri v razstavni dvorani odprta razstava, posvečena izdajam Zibaldone v Trstu ob objavi knjige Anite Pittoni «Passeggiata matà».

V umetnostni galeriji «La Lanterna» bo od 26. t. m. do 20. marca razstavljal Sandro Somare.

VČERAJ PRED TRŽAŠKIM KAZENSKIM SODIŠČEM

Nad 3 leta zapora mladima vlomilcema ki sta ukradla znano Guttusovo sliko

Gre za poldrugi milijon lir vredno «Golo žensko», ki jo je sredi meseca julija lani tatinska dvojica izmaknila iz vile zdravnika Botterija v Gabrovcu

Včeraj je tržaško kazensko sodišče pod predsedstvom dr. Corsija (tož. Tavella, zapisničarka Federici) sodilo dva mlada vlomilca, ki sta ponoči 21. julija lani vdrla v vilo 56-letnega zdravnika Giuseppa Botterija iz Drevoreda D'Annunzio 40, v Gabrovcu, in izmaknila s stene znano Guttusovo sliko «Gola ženska» v vrednosti poldrugega milijona lir.

Na zatožni klopi sta sedela 26-letni natakar Sante Renzo Bado z Opčin, Bazovska ulica št. 44 ter 23-letni pleskar Mario Moro iz Ul. S. Forti 43. Prvi je bil zaradi nekega drugega prekrška prisoten v priprtem stanju, drugi pa je bil na svobodi.

Do tatvine je, kot rečeno, prišlo ponoči 21. julija, potem ko sta se oba fantalina sporazumela za drzen podvig. Okrog 20. ure zvečer sta sedla na Badojev avtomobil in se odpeljala v Gabrovec. Ker nista imela jasnih načrtov, komu bosta kaj ukradla, sta se ustavila pred vilo označeno s štev. 59/c, ki se jima je, vsaj po zunanjem videzu, zdela dovolj «bogato opremljena».

Tu sta najprej prebrala tablico na ograjnih vratih z imenom dr. Giuseppa Botterija, nato pa, da bi se prepričala, če ni nobenega v poslopju, pritisnila na zvonec.

Ko sta se dodobra prepričala, da v vili ni žive duše, sta z lahkoto preplazila ograjo in skočila na vrt. Medtem ko je Moro ostal na vrtu in stražil, se je Bado, potem ko je z močnim sunkom z ramo odprl vhodna vrata, vtihotapil v vilo in izvedel tatvino.

Med policijskim zaslišanjem je Bado povedal preiskovalcem, da je najprej pregledal vse stanovanjske prostore, ker pa ni našel nič takega, se je že hotel vrniti na prosto, ko se mu je v pritličju zapičil pogled na obešeno oljnato sliko, 65X47 cm veliko in šele ko je prebral podpis avtorja. Gattusa, je sklenil da jo ukrade.

Po izvršitvi tatvine se prijatelja nista več videla, pač pa si samo občasno telefonirala.

Takoj po drzni tatvini so agenti letečega oddelka kvesture pričeli raziskovati, da bi izsledili neznana vlomilca in tatova.

Vsaka akcija za izsleditev storilcev pa je bila brezuspešna, dokler ni sredi meseca avgusta lani podkomisarju letečega oddelka kvesture dr. Elenteriu Rei, ki je vodil raziskavo, prišlo na uho, da se po Krasu potepa neki Renzo in sprašuje okrog za informacije v zvezi z vrednostjo neke Guttusove slike. Agenti so seveda takoj osredotočili svoja raziskovanja na tedaj še neznanega Renza, zlasti še zato, ker so zvedeli, da njegov ekonomski položaj ni ravno tako rožnat in bi bilo zatorej absurdno misliti, da bi fant bil lahko lastnik tako dragocene oljnate slike.

V nedeljo, 23. avgusta pa so ga končno izsledili na njegovem stanovanju (medtem so izvedeli, da gre za že omenjenega Renza Badoja), kjer jim je fant brez najmanjšega oklevanja prostovoljno izročil ukradeno Guttusovo sliko.

Na včerajšnji razpravi sta oba obtoženca hladnokrvno priznal vdor v zdravnikovo vilo. Moro je v ta namen dejal, da si je vlom zamislil Bado, on pa naj bi mu pri tem pomagal tako, da je stražil na vrtu. To okoliščino je potrdil tudi sam Bado, ki je priznal, da je materialni del tatvine izvedel on sam, medtem ko ga je prijatelj Moro, ki ga je bil po golem naključju srečal pred enim mesecem, čakal na vrtu.

Jovni tožilec dr. Tavella je predlagal za Badoja 3 leta in 2 meseca zapora ter 250 tisoč lir denarne kazni, za Mora pa s priznanjem splošnih olajševalnih okolnosti (obtoženec ni bil še nikoli kaznovan op. ur.) 2 leti zapora in 200 tisoč lir denarne kazni.

Za tožilcem sta spregovorila branilca odv. Padovani za Badoja in odv. Giacomelli za Mora, ki sta se potegovala za najnižjo kazen ter za priznanje vrste olajševalnih okolnosti.

Sodniki so po več kot polurnem posvetu obsodili Mora na 1 leto in 4 mesece zapora ter 40 tisoč lir denarne kazni. Badoju pa so, ker je bil že kaznovan, to pot izrekli kazen 2 leti in 1 meseca zapora ter 70 tisoč lir denarne kazni.

Z ZADNJE SEJE DEŽELNEGA ODBORA

130 milijonov lir za sejemske prireditve

Deželni prispevek bo letos ponovno prejel tudi tržaški velesejem - Denarna pomoč turističnim organizacijam

Deželni odbor je na svoji zadnji seji sprejel predlog odbornika za industrijo in trgovino Dulcija ter nakazal za letošnje leto skupno podporo v višini 130 milijonov lir za razne sejme, razstave in podobne prireditve v Furlaniji - Julijski krajini. Deželnega prispevka bodo deležne naslednje prireditve oziroma ustanove: tržaški mednarodni velesejem, vzorčni sejem «Furlanija - Julijska krajina» v Pordenonu, furlanski institut za kakovost iz Vidma, organizacija, ki skrbi za razne sejme v Vidmu, stalna razstava v Tolmeču in vzorčna razstava v Gorici.

Na predlog odbornika Mora je deželni odbor na isti seji sprejel sklep o podelitvi 30,5 milijona lir prispevka 5 ustanovam in organizacijam, ki poslujejo na področju turizma. Gre za turistično in letoviščarsko ustanovo iz Trbiža, za sorodni ustanovi v Forni di Sopra in Ravasclettu, za združenje «Pro Natura Carsica» (in sicer za tisk posebne študije o zaščiti naravnega okolja na Krasu) ter za furlansko alpinistično združenje. Na predlog istega odbornika, ki je v tem primeru nastopil sporazumno s svojim kolegom za zdravstvo Devetagom, je deželni odbor nakazal 20 milijonov lir za vsako poslovno leto od 1971 do vključno 1973, za redno obratovanje in krepitev obstoječih termalnih in hidromineralnih postaj v naši deželi.

Zgodovinar Parnassos o fašizmu v Grčiji

Drevi ob 20. uri bo za krožek «Che Guevara» predaval grški zgodovinar in član KPG (notr.) Giorgios Parnassos o boju grškega ljudstva proti polkovniškemu fašističnemu režimu. Sledila bo razprava. Na ogled bodo slike in dokumenti o borbi grškega ljudstva za svobodo.

Včeraj zjutraj je na ortopedskem oddelku bolnišnice, kjer so ga sprejeli 11. januarja, podlegel poškodbam 82-letni Federico Bruch iz Ul. della Guardia.

Brucha je ponoči med prečkanjem Trga Giuliani silovit sunek burje podrl na tla, pri čemer si je zlomil stegnenico desne noge. V bolnišnici, kamor se je priletni mož zatekel po pomoč, so ga tedaj sprejeli s pridržano prognozo.

NA POBUDO FIM IN FIOM BREZ UILM

Jutri zjutraj enotna konferenca kovinarjev

Desetine delavskih kolektivov je soglasno sprejelo enotne teze (CGIL-UIL-CISL) o združevanju, ki prehaja v zaključno obdobje

Jutri zjutraj ob 9. uri se prične pokrajinska konferenca sindikalistov, tovarniških delegatov in članov tovarniških svetov vseh treh sindikalnih zvez. Konferenca, na kateri bodo razpravljali predvsem o združevalnem procesu, ki je v zaključni fazi, bo v delavski zbornici v Ul. Pondares 8 in je priprava na vsedržavno kovinarsko konferenco, ki bo v Rimu od 6. do 9. marca.

Konferenci bo prisostvoval, kot zastopnik vseh treh sindikalnih tajništev, Elio Pastorino.

Poročilo o združevalnem procesu na Tržaškem bo prebral, v imenu tržaških zvez FIOM in FIM, tajnik Paolo Cruciatti. Pastorino bo konferenco zaključil. Velja omeniti dejstvo, da je bila konferenca sklicana prvič pred približno enim mesecem in nato, sredi razprave, odložena, ker so bili kovinarji mnenja, da je možen nov poskus, da se k temu procesu približa tudi tržaška UILM, ki ji načeluje dr. Carlo Fabricci. Žal do tega ni prišlo, pač pa sta FIM in FIOM (CGIL in CISL) sklicali več desetin tovarniških zborovanj, na katerih so razpravljali o poteh enotnosti. Delavcem sta FIM in FIOM razdelili tudi enotne teze vseh treh vsedržavnih organizacij (torej tudi UIL), a brez podpisa tržaške UIL, ki je na skrajno razkolniški liniji, pri čemer ne igra zadnje vloge nacionalistični odnos do nove tržaške stvarnosti in prisotnosti močnih desničarskih jeder v tej sindikalni organizaciji.

Na zborovanjih so delavci soglasno odobrili teze in s tem tudi izrekli nezaupnico tržaški UIL (CCdL). Tako bodo na jutrišnji konferenci prisotni tudi delegati in člani tovarniških svetov, ki so sicer člani te organizacije, a soglašajo s tezami o združitvi.

Delegati in člani tovarniških svetov, ki bi morali delati v sobotnih izmenah, bodo dela oproščeni in za prosti dan plačani. V tem smislu so sindikati sklenili sporazum, ki izhaja iz določil nove delovne pogodbe.

Padec zidarja z višine 6 m

Med podiranjem stare stavbe v industrijskem pristanišču je 42-letni zidar Luciano De Ponte iz Ul. dei Melara včeraj sredi popoldneva padel s strehe s šestih metrov višine na tla, kjer je v bolečinah obležal. Ponesrečenca so nemudoma odpeljali z rešilnim avtom v bolnišnico, kjer so ga zaradi zloma pete levе noge in verjetnega zloma gležnjev obeh nog sprejeli s prognozo okrevanja v 60 dneh na ortopedskem oddelku.

Tristo tisoč lir škode zaradi požara v stanovanju

Zaradi hitrega posega najprej mestnega redarja Renata Kramasteterja in nato gasilcev, požar, ki je včeraj okoli 17. ure izbruhnil v stanovanju 41-letne Emilie Galovich por. Ritossa v četrtem nadstropju stavbe št. 3 v Ulici Ghega, ni zajel vseh prostorov, s čimer bi spravil v resno nevarnost Ritossine tri mladoletne otroke, ki so se igrali s staro mamo v eni izmed sob.

Ogenj je izbruhnil zaradi slabega delovanja gorilnika avtonomne centralne kurjave, ki je bil na hodniku. Plameni so zajeli najprej plastično preprogo in nato okrasno zaveso ter vrata.

Na klice na pomoč je prvi prišel v stanovanje redar Kramasteter, ki je kljub gostemu dimu, stopil v sobo in rešil staro mater in njene tri vnuke, ki jih je izročil v varstvo sosedom. Na srečo so prišli pravočasno tudi gasilci, ki so brez težave pogasili ogenj.

Po bežnih cenitvah je požar povzročil družini Ritossijevih, ki ni zavarovana, kakih 300.000 lir škode.

Avtomobilist povozil vespista in zbežal

Sinoči so z rešilnim avtom Rdečega križa pripeljali v bolnišnico 32-letnega Antonia Maura iz Ul. delle Cave, katerega so zaradi hude lobanjske poškodbe sprejeli s pridržano prognozo na ortopedskem oddelku.

Agenti cestne policije, ki so še pozno v noč vodili preiskavo, so ugotovili, da se je Mauro vozil z vespo po Ul. Flavia proti mestnemu središču, ko ga je prehitevajoči renault TS 119301 oplazil. Mauro je izgubil ravnotežje in padel na asfalt ravno v trenutku, ko je z nasprotne strani privozil avto, ki je ležečega vespista povozil in z vso hitrostjo nadaljeval vožnjo.

Nerodna padca priletnih žensk

Zgodaj popoldne so sprejeli na ortopedskem oddelku 74-letno Cesiro Marchesi iz Ul. Vernielis, kateri so ugotovili verjetni zlom kolčnega sklepa stegnenice leve noge. Marchesijeva je povedala, da je zjutraj padla ob vhodu v glavno pošto pri vrtečih vratih, katera sta dva mladeniča premočno zavrtela

Nekaj ur kasneje so zaradi podobne poškodbe sprejeli na istem oddelku tudi 79-letno Antonio Mervitiz vd. Pelicar iz Ul. Kandler. Mervitizova, ki se je v bolnišnico zatekla z rešilnim avtom Rdečega križa, je izjavila, da si je poškodbo povzročila med padcem na hodniku stanovanja. Če ne bo komplikacij bosta priletni ženski okrevali v 90 dneh.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 26. februarja
ANDREJ
Sonce vzide ob 6,50 in zatone ob 17,46 — Dolžina dneva 10,56 — Luna vzide ob 7,09 in zatone ob 19,29.
Jutri, SOBOTA, 27. februarja
GABRIJEL

Vreme včeraj: najvišja temperatura 8,8, najnižja 3,9, ob 19. uri 7,1 stopinje, zračni tlak 1014 stanoviten, brez vetra, vlaga 61 odst., nebo 1 desetino pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 8,8 stopinje.

Dne 25. februarja 1971 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo je 12 oseb.

Umrli so: 66-letni Giordano Ogrisi, 58-letna Libera Lieter por. Penzo, 87-letna Albina Medeotti vd. Zupin, 73-letna Vittoria Gasparinetti vd. Menini, 70-letna

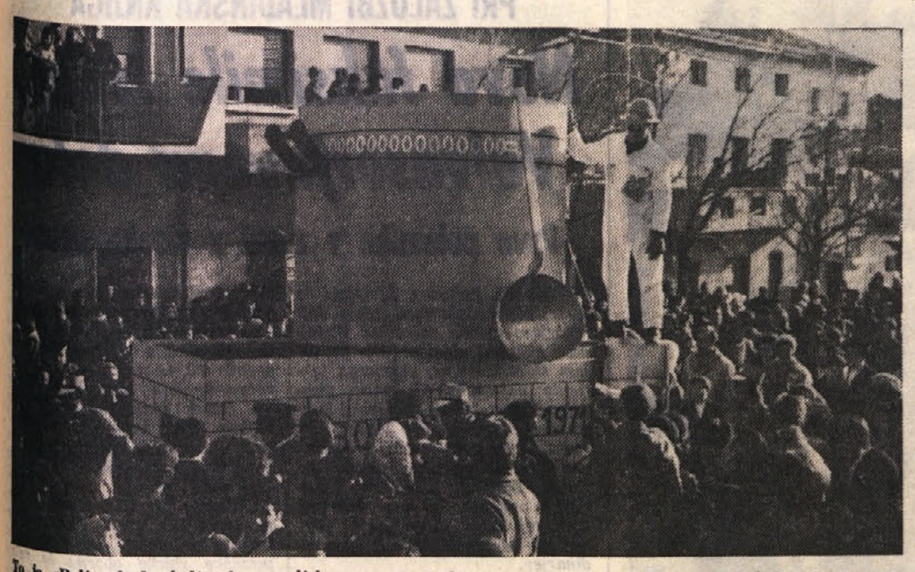

To je «Boljunohod», boljunska vesoljska naprava, iz katere so v sredo popoldne spustili boljunskega pusta v zrak ob navzočnosti velikega števila domačinov in gostov iz mesta ter sosednih krajev

DELO III. POSVETOVALNE KOMISIJE PRI DEŽELI

Zdravstvene enote predhodnice splošne preosnove zdravstva

Deželam naj država prepusti zakonodajne, načrtovalne in nadzorstvene pristojnosti v zdravstvu - Večja pomoč za gradnjo zdravstvenih zmogljivosti v Furlaniji-Julijski krajini

Včeraj se je sestala tretja posvetovalna komisija pri deželni upravi, in sicer pod vodstvom predsednika Zanina. Na seji je deželni odbornik za zdravstvo Devetag načel nekaj vprašanj, ki zadevajo sedanjo in bodočo ureditev zdravstvenih storitev na področju Furlanije-Julijske krajine. Kakor znano, se v Italiji pripravlja široko zamišljena preosnova zdravstva, v zvezi s temi pripravami pa so se pred časom sestali v Bologni zastopniki zdravstvenih oblasti iz 12 dežel. Na sestanku so pripravili osnutek dokumenta o glediščih posameznih dežel in odborništev za zdravstvo v zvezi z omenjeno reformo, dokončno besedilo dokumenta pa bodo sedaj poslali osrednjim zdravstvenim oblastem v Rim kot prispevek dežel k pripravam za splošno preosnovo zdravstva v državi.

Odbornik Devetag je naglasil, da dežele v svojem dokumentu ne zahtevajo le boljše ureditve zdravstva v državi, ampak tudi primernejšo porazdelitev pristojnosti med državo in deželami. Država naj skrbi za izdajanje splošnih smernic oziroma za postavljanje okvirnih dokonov na področju zdravstva, zakonodajne, načrtovalne in nadzorstvene pristojnosti pa naj gredo deželam, kakor to izrecno zahteva republiška ustava.

V zvezi s kritjem stroškov za zdravstvene storitve je odbornik Devetag naglasil, da bo te stroške po novem treba kriti s sredstvi, ki se stekajo v javne blagajne iz davkov, in ne več s prispevki posameznih zavarovancev in ustanov. Tako imenovane sanitarne enote pa bodo poslovale tako, je nadaljeval govornik, da bodo nekakšen filter pred bolnišnicami. Na njihovi ravni bo namreč mogoče izvajati vrsto higiensko preventivnih posegov, tako da bo število bolnikov, ki bodo skozi takšen filter prispeli do bolnišnic, lahko občutno manjše od sedanjega. Prav zaradi potrebe po razbremenitvi obstoječih zmogljivosti v bolnišnicah Furlanije-Julijske krajine, namerava deželna uprava brez odlašanja rešiti problem sanitarnih enot, ne da bi čakala na sprejetje okvirnega zakona v državnem merilu. Ko bo zastrena preosnova dokončno potrjena, se bodo sanitarne enote vedno lahko prilagodile morebitnim drugačnim zahtevkom okvirnega zakona.

V razpravo o navedenih vprašanjih so posegli svetovalci Bergomas (KPI), Cocianni (KD), Martinis (KD), Pellegrini (KPI), Ramani (KD), Urli (KD) in predsednik komisije Zanin. Med razpravo so prišle do izraza nekatere razlike v glediščih posameznih svetovalcev, tako da je odbornik Devetag sklenil, naj se razprava o načetih temah nadaljuje na novem sestanku, tudi upoštevajoč novo besedilo goriškega načrta, po katerem naj ureja dežela ustanoviti sanitarne enote.

Pred zaključkom seje je odbor odobril zakonski načrt, ki določa vsaki deželni prispevek za gradnjo novih zdravstvenih zmogljivosti v deželi. Zakonski načrt je orisal svetovalec Martinis (KD), po daljši razpravi pa ga je odbor sprejel z večino glasov. Proti ukrepu so glasovali svetovalci KPI.

Pismo uredništvu

Primorski dnevnik na prodaj v bolnišnici

Dragi Primorski dnevnik! Pravkar sem se vrnil z nekajdnevnega bivanja v tržaški bolnišnici, kjer sem se zdravil. Navajen na naš Primorski, sem ga hotel prebirati tudi v bolnišnici, vendar se mi je zdelo čudno, da raznašalec časopisov po bolniških sobah nikoli ni na glas ponujal poleg drugih dnevnikov tudi Primorskega dnevnika. Ko pa sem ga vprašal zanj, ga je brž potegnil prav z dna svežnja in mi ga potem redno prinašal. Ker mnogi slovenski bolniki ne vedo, da je Dnevnik tudi v prodaji v bolnišnici, po njem niti ne vprašajo, čeprav iz razgovora z mnogimi vem, da bi ga zelo radi brali. Namen tega mojega pisma je zato, da slovenskim bolnikom povem, da morajo raznašalca vprašati za časopis, pa jim ga bo prinašal, kot ga je meni.

Pa še nekaj bi hotel omeniti. V bolnišnici sta, če sem seveda prav obveščen, dva italijanska duhovnika, ki opravljata med bolniki svojo versko asistenco. Sam sem videl, da prihajata ta italijanska duhovnika tudi k slovenskim bolnikom, čeprav ne znata niti besedice našega jezika. Zvedel pa sem, da je v bolnišnici že nekaj časa za versko asistenco stalno nameščen tudi slovenski duhovnik, da pa mnogi verni slovenski bolniki tega ne vedo. Mislim, da bi bilo prav, da bi objavili tudi to.

Hvala in lep pozdrav!

Sledi podpis

Ured.: Primorski dnevnik je že nekaj časa v prodaji pri zakupniku za bolnišnico, mogoče pa je, da tega vsi slovenski bolniki res ne vedo in zato, ali pa morda tudi iz kakšnega drugega povsem neutemeljenega razloga, kupujejo italijanske dnevnike in tednike. Zato prav radi objavljamo Vaše pismo z željo, da bi služilo kot obvestilo vsem slovenskim bolnikom. Isto velja za slovenskega duhovnika, saj ima slovenski vernik enako pravico kot italijanski, da ima versko asistenco v svojem jeziku.

Od jutri v Ljubljani razstava «Jutro 71»

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bodo jutri odprli II. mednarodno razstavo opreme za trgovino in gostinstvo, embalaže in drugih podobnih artiklov. Razstavo, ki nosi naslov «Jutro 71», in sicer kot siglo, sestavljeno iz začetnih črk in zlogov besed «Jugoslovanska trgovinska oprema», organizirata Poslovno združenje za trgovino Konex iz Celja in Center za napredek trgovine in embalaže iz Ljubljane. Na približno 3.000 kv. metrih razstavnega prostora bo nastopilo s svojimi izdelki 140 razstavljavcev iz Jugoslavije in iz 12 tujih držav. Tujih razstavljavcev bo menda kar polovica vseh pristojnih podjetij, kar zagotavlja tej drugi ponovitvi razstave — prva je bila v Celju — znatno širši obseg in uspeh. «Jutro 71» bo odprta do vključno 6. marca, glavno prireditev pa bodo spremljala strokovna in poslovna srečanja, seminarji, tekmovanja in druge stranske prireditve.

● **V sredo se je pri pokrajinskem sedežu INAM** sestal novi pokrajinski odbor, ki je bil imenovan z dekretom ministra za delo in socialno skrbstvo z dne 2 decembra 1970. leta. Med prvo sejo so izvolili za predstavnika delavcev včlanjenih v CISL Carla Prevostija. Nadalje so imenovali razne stalne komisije.

● **Vodstvo pokrajinskega sedeža INAM** javlja, da bo urad za socialne prispevke, ki je sedaj v Ul. Tarabocchia 3, posloval od 1. marca dalje v prostorih INAM v Ul. Farneto 3, I. nadstropje.

JUTRI V POKRAJINSKI SEJNI DVORANI

Zborovanje protifašističnih strank organizacij in županov

Uskladili naj bi svoje ukrepe za obrambo demokratičnih svoboščin

Pokrajinska vodstva strank KD, KPI, PSDI, PSI, PSIUP in SPZ za Goriško sklicujejo javno manifestacijo, ki bo v soboto, 27. t. m. ob 16.30 v sejni dvorani pokrajinskega sveta. Zborovanje ima namen koordinirati in združiti pobude posameznih navedenih strank, upravnih organov in raznih organizacij v protest proti fašističnim atentatom in izzivanjem in za okrepitev enotnosti in politične solidarnosti v podporo in obrambo demokratičnih ustanov, ki predstavljajo jamstvo za civilni in socialni napredek ter za mirno sožitje.

Dnevni red za to jutrišnjo manifestacijo predvideva pozdrav predsednika pokrajinske uprave in predstavnikov povabljenih organizacij. Predstavniki strank, ki se sklicujejo na odporniške vrednote in republiško ustavo pa bodo podali solidarnostne izjave.

Vabilo za udeležbo so poslali, poleg predsedniku pokrajinske uprave, tudi vsem županom naše pokrajine, pokrajinskim tajnikom treh sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL, predsednikom pokrajinske ACLI, ANPI in API ter predsedniku sekcije Zveze bivših političnih deportirancev v nacističnih taboriščih.

Fašisti tožarjo

Misovci so se užalili, ker so vanje naperjeni protesti vse demokratične javnosti. Na raznih sestankih, ki so bili v zadnjem času tudi na Goriškem, so demokratične politične stranke, pa tudi svobodno izvoljeni občinski sveti in odbori zahtevali razpust MSI na podlagi Scelbovega zakona iz leta 1952, ker je MSI naslednica nekdanje fašistične stranke.

Na drugem kraju pišemo o jutrišnji protifašistični manifestaciji. Fašisti in njih potomci pa so vznemirjeni, «ker se proti njim ščuva javno mnenje». Že dan pred veliko manifestacijo v Tržiču so v časopisih javili, da bodo tožili vsakogar, ki bi se dotaknil njihove stranke.

Do tožb je tudi prišlo. Goriška federacija MSI je prijavila sodnikom župana v Ronkah Blasuttija (KPI) in onega v Gradiški dr. Marizzo (KD), ker sta po nalogu občinskega sveta dala razobesiti lepake občine, v katerih zahtevajo razpust MSI.

Do druge tožbe je prišlo včeraj. Znani tržiški misovec A. Guerin je prijavil sodniku osem županov tržiškega okoliša in podkvestorja, ker so napovedali in prejšnji torek dovolili stavko in manifestacijo. Po Guerinovem mnenju naj bi to bilo v nasprotju z nekaterimi točkami kazenskega zakonika (verjetno gre za onega iz fašističnih časov, ki ni bil še odpravljen).

Guerin je znan po svoji provokacijski dejavnosti. Urejuje znani fašistični list «Sentinella d'Italia»; v njem je polno člankov nasprotnih Slovencem, levičarjem, poveličuje Hitlerja, Mussolinija in druge nekdanje fašistične prvake.

Še kratko vest v zvezi s to aktivnostjo naših desničarjev. Pred nekaj dnevi je bil celoten štab goriškega MSI na obisku na prefekturi. Protestiral je, ker vsi resnični demokrati kažejo s prstom nanje kot na povzročitelje neredov, ki se ponavljajo v zadnjem času v naši državi.

Vse te tožbe dokazujejo, da je fašistično nesramnost presegla vse meje in da je res že skrajni čas, da se fašistične stranke in organizacije razpustijo, sodišča pa fašističnih tožb sploh ne bi smela upoštevati in jih zavrniti kot navadno provokacijo proti demokraciji. Pred sodišče pa bi morali že enkrat postaviti fašistične prvake in med njimi tudi urednike lista, ki v vsaki številki uganja odkrito apologijo fašizma.

Uspela sinočnja gledališka predstava «Romanova in Julije»

Slovenci so sinoči skoraj do kraja napolnili dvorano Katoliškega doma, v kateri je gostovalo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice s komedijo Petra Ustinova «Romanov in Julija». Gostovanje je bilo v sklopu slovenske gledališke sezone, ki jo prirejajo SG iz Trsta, obe prosvetni organizaciji in EMAC.

Gledalci, v glavnem abonenti iz mesta, so se dve uri prijetno zabavali. Komedija Ustinova je namreč polna humorja, ki je tipičen za vsa dela tega avtorja, ki se udejstvuje na najrazličnejših kulturnih in literarnih področjih.

Nocoj bodo isto komedijo ponovili v dvorani Katoliškega doma ob 20.30. Predstava bo za abonente iz bližnje okolice.

SINDIKALNA KRONIKA

Vedno manj je dela v podgorski predilnici

Nič ne nadomeščajo odpuščenih ali upokojenih delavk - Odvoz strojev iz tovarne - Položaj v tekstilni tovarni v Sovodnjah

V podgorski predilnici je v teku tiho manjšanje delovne sile. V zadnjih dveh mesecih se je število zaposlenih v tej tovarni zmanjšalo za približno 80 oseb. Nekaj so jih upokojili, druge pa so samovoljno zapustile delo in se zaposlile drugje. Vodstvo podjetja ni nadomestilo teh osemdeset oseb.

Nižanje števila zaposlenih je v zvezi s tekstilno krizo v državi. Podjetja tekstilne stroke nameravajo v bližnji bodočnosti zmanjšati v vsej državi število zaposlenih na tem področju za 23.000 enot. S tem v zvezi lahko tolmačimo napovedanih 60 odpustov v sovodenjski tekstilni tovarni, zmanjšanje delovnega urnika v tovarni Mucchiut v Gradiški, ter «tiho krčenje» delovne sile v tovarni v Podgori. Tu naj bi na tak, na videz neboleč način, zmanjšali število zaposlenih za približno 200 oseb.

Sindikati CGIL, CISL in UIL so včeraj izdali letak, namenjen delavkam in delavcem zaposlenim v tem podjetju, v katerem javljajo, da so zahtevali nujni sestanek z ravnateljstvom podgorske predilnice. Na tem sestanku bodo sindikalisti zahtevali ponovno uvedbo polnega pogodbenega urnika v vseh obratih. Pogodba določa 43-urni delovni teden; v nekaterih obratih pa delajo sedaj le 40 ur tedensko, v nekaterih 32 ur, okrog dvajset oseb pa je sploh izven proizvodnje.

Sindikalisti bodo zahtevali tudi nehanje «tihega krčenja» delovne sile ter najem v službo novih ljudi. Sindikati se protivijo tudi odnašanju strojev iz tovarne ne da bi te ravnateljstvo zamenjalo.

O napovedanih 60 odpustih v sovodenjski tekstilni tovarni in o enourni stavki v tej tovarni smo že pisali. Včeraj so tri sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL poslale deželnemu predsedniku, pokrajinskemu predsedniku, goriškemu županu in goriškemu prefektu pismo v katerem jih obveščajo o nameravanih odpustih. Ti so, poudarjajo sindikati, v nasprotju z nedavnim vabilom ministra za delo Donat Cattina industrijcem tekstilne stroke, naj začasno nehajo z odpusti.

V zvezi s tem sindikati zahtevajo sestanek z zastopniki krajevnih oblasti.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA — GORICA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE — GORICA
v sodelovanju z E.M.A.C. iz GORICE

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

Peter Ustinov

ROMANOV in JULIJA

komedija v treh dejanjih

DANES, 26. t. m. ob 20.30 abonma za okolico v Katoliškem domu v Gorici.

VOZNI RED AVTOBUSOV ZA PREDSTAVO:

Avtobus št. 1 vozi skozi: Vrh odhod ob 19.45, Rupo, Peč
Avtobus št. 2 vozi skozi: Doberdob odhod ob 19.45 — Poljane.
Avtobus št. 3 vozi skozi: Jamlje odhod ob 19.45 — Dol, Gabrje, Sovodnje, Štandrež.
Avtobus št. 4 vozi skozi Pevmo odhod ob 19.35, Oslavje, Steverjan, Dvor odhod ob 19.45 — Bukovje, Podgora.

JUTRI, 27. FEBRUARJA 1971 OB 19.30 BO V NOVOGORIŠKI DVORANI V SOLKANU

BEVKOV VEČER

V ORGANIZACIJI PRIMORSKIH STUDENTOV

Sodelujeta člana Slovenskega gledališča iz Trsta Bogdana Bratuž in Stane Raztresen ter člana Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice Jerica Mrzel in Matjaž Turk. Nastopil bo tudi primorski pevski zbor Vinko Vodopivec.

SKRB ZA JAVNO ZDRAVJE

Splošna bolnišnica v Gorici se vedno bolj izpopolnjuje

Za uresničitev obsežnega programa je predvidenih 3,6 milijarde lir - Danes bo o tem vprašanju tiskovna konferenca predsednika odv. Petra Sanzina

V razmahu nekaj let se bo goriška splošna bolnišnica tako modernizirala, razširila in izpopolnila, da bo uspešno opravljala svojo zdravstveno vlogo v Gorici in vsej pokrajini. To je razvidno iz zajetnega gradbenega programa, katerega uresničitev bo veljala 3,6 milijarde lir. Po naročilu upravnega sveta splošne bolnišnice so ga pripravili arhitekt Baresi, inženir Graziato in prof. Scanagatta iz Verone, ki je bil svetnik za higiensko - zdravstvena vprašanja.

Izgradnja celotnega bolniškega kompleksa upošteva določila splošnega regulacijskega načrta, ki predvideva raztegnitev poslopij na nove površine v Ul. Tusculano, ki je na zadnji strani. Tako bo imela bolnišnica po novem še drugi vhod. Z njim bodo razbremenili glavni vhod iz Ul. Vittorio Veneto. Ker bodo mrtvašnico zgradili na drugem kraju, bodo na obsežnem prostoru ob Ul. Tusculano zgradili poslopje za hitro pomoč in celo vrsto drugih oddelkov.

Iz Ul. Vittorio Veneto bo še vedno vhod v upravne prostore, krvno banko, razne ambulante, družbene centre in za obiskovalce. Popolnoma bodo ločili — kar zadeva vstop v bolnišnico — bolnike, ki so na zdravljenju, ter občinstvo, ki prihaja na zdravniške preglede. Takšno ločitev narekuje predvsem zdravstvena reforma, ki predvideva obsežno preventivno zdravljenje.

Gradbeni načrt predvideva izgradnjo novega kirurškega oddelka, ki bo povezan s sedanjim osrednjim poslopjem. Notranje bodo preuredili tudi sedanjo obstoječo zgradbo. Zgradili bodo novo mrtvašnico, cerkev ter poslopje za splošne storilnosti kot so kuhinja, pralnica, kurilnica, razne vode, skladišča itd., ki bodo zgrajeni popolnoma na novo. Tudi upravni prostori bodo v novih prostorih prav tako lekarna ter poslopje družbenih storitev. Dokončno bodo parkovno uredili celotno površino ter posamezna poslopja povezali s podzemeljskimi hodniki.

Zgoraj navedeni gradbeni program verjetno odraža tudi posamezne faze njegove uresničitve. Tako so iz skupnega zneska 3,6 milijarde lir že nakazali 790 milijonov za izgradnjo splošni služnosti (kuhinje itd.) ter upravnih prostorov. Tudi deželna uprava je menda že odobrila 810 milijonov lir, medtem ko pričakujejo podobne podpore od nekaterih deželnih odborništev.

Ko bodo načrt uresničili, bo imela bolnišnica 800 postelj s sobami za eno, dve, tri ali največ štiri osebe. Na razpolago bodo imele najbolj moderne sanitarne naprave, sama bolnišnica pa bo dejansko docela prenovljena in med najmodernejšimi. S tem se bosta uresničili odgovornost in občutljivost, ki jih naša skupnost kaže tudi na zdravstvenem področju.

Danes bo imel predsednik upravnega sveta odv. Peter Sanzin tiskovno konferenco v prostorih splošne bolnišnice, na kateri bo govoril o zgoraj omenjenem gradbenem programu.

Sporazum KD in PSI

O občinskem programu so se včeraj sporazumeli predstavniki PSI in KD iz Tržiča v zvezi z občinskim proračunom za katerega menijo, da ga bodo v občinskem svetu odobrili do 5. marca. Kot znano je pokrajinski kontrolni urad dal nekak ultimatum za odobritev proračuna do tega datuma ter bo v nasprotnem primeru imenoval komisarja v ta namen.

Tudi letos za otroke tečaj prometne vzgoje

Goriška občina priredi tudi letos, v sodelovanju z Avtoklubom, tečaj cestne vzgoje. Letos se je prijavilo 613 učencev iz 45 razredov.

Na občini so zelo zadovoljni z letošnjim številom vpisanih, ki je večje od lanskega (512) in od predlanskega (342).

Izpiti bodo maja. Tudi letos bo občina uredila posebni vozni park. Številna podjetja in ustanove pošljajo darila za nagrajevanje najboljših učencev tega tečaja.

Zaključek kuharskega tečaja v Štandležu

Slovenske redovnice z Občin pri Trstu, ki so prejšnja leta že organizirale kuharski tečaj za žene in dekleta v Štandležu, so letos priredile tak tečaj tudi v župnijskem domu v Štandležu, ki traja že cel ta mesec. Tečaja se udeležuje kakih 30 domačih deklet in žena ter se bo zaključil v nedeljo, 28. t. m. Ob tej priliki bodo tečajnice priredile v mali dvorani župnijskega doma v Štandležu razstavo svojih najboljših izdelkov in pokazale česa vsega so se v tem mesecu naučile.

Izid natečaja diapozitivov s planinskimi motivi

Posebna mednarodna komisija je ocenila diapozitive, ki so jih poslali udeleženci mednarodnega natečaja s planinsko motiviko, ki ga je letos drugič organizirala goriška sekcija CAI.

Prvo nagrado zlat pečat goriške občine, so prisodili Tržačanu Giulianu Capassiju za njegov diapozitiv «Sneg». Drugo nagrado so priznali Eliji Invernizziju iz Lecca za posnetek «Proti luči». Med ostalimi nagrajenci naj omenimo Vlasto Simončič iz Ljubljane za «Svečanost pozimi» ki bo prejela pokal podjetja Ribi. Podelili so tudi nagrade za najboljšo skupino, posebne nagrade s plezalno motiviko in več nagrad na temo jamarjev. Med temi je prejel tretjo nagrado Rafael Podobnik iz Nove Gorice za svojo kreacijo «Pod viseče skalo».

Uradna razdelitev nagrad se bo vršila dne 27. marca ko bodo prikazali v neki goriški dvorani nagrajene in druge najbolj uspele diapozitive. V ocenjevalni komisiji sta bila tudi jugoslovanski in avstrijski zastopnik. Jugoslavijo je zastopal Peter Kocjančič iz Ljubljane.

Obvestilo udeležencem smučarskega izleta

Slovensko planinsko društvo v Gorici sporoča vsem tistim, ki so se vpisali za smučarski izlet v nedeljo 28. t. m. v Trbiž, *da ta izlet odpade.*

Pač pa se lahko takoj vpišejo na smučarski izlet na Lokve, ki bo v soboto popoldne z odhodom avtobusa ob 14.30 kot že prejšnje sobote.

Prošnje za zdravilišča

Urad pokrajinskega zdravnika sporoča, da prizadeti lahko vložijo prošnjo za brezplačno ali za zdravljenje po znižanih cenah v blatnih kopeli Acqui Terme. Prošnje je treba poslati preko zdravstvenega urada pristojne občine, kjer bodo prosilci lahko dobili tudi vsa podrobnejša pojasnila in navodila.

Padec mopedista

Včeraj opoldne so pridržali v tržiški bolnišnici za 40 dni na zdravljenju mopedista 18-letnega Vittoria Amadia iz Ronk, ki je v Ul. Tacitiana v Tržiču trčil v avto fiat 600 in padel. Pri tem se je poškodoval na obrazu in si dvakrat zlomil desno nogo.

Kino

VERDI: 17.00—22.00 «Le piacevoli esperienze di una giovane cameriera», U. Jacobson in F. Anglavs; barvni film, mladini pod 18. letom prepovedan.
CORSO: 17.00—22.00 «Omicidio al neon per l'ispettore Tibbs», S. Poitier in B. Mc Noir; film je v barvah.
MODERNISSIMO: 17.30-22.00 «Aiuto! mi ama una vergine», V. Vendel, G. Willer; nemški barvni film; mladini pod 18. letom prepovedan.
VITTORIA: 17.00—21.30 «L'uomo venuto da Chicago», J. Garko in A. Celi; francoski film v barvah.
CENTRALE: 17.15—21.30 «Il monaco di Monza», L. Gastoni in A. Celentano; italijanski črnobeli film.

Tržič

EXCELSIOR: 16.—22. «Mezzanotte d'amore», Romina Power in Al Bano.
PRINCIPE: 15.-22. «Speedy Silvestro indagine su un gatto al di sopra di ogni sospetto». Barvni film.
AZZURRO: 18.30 «Il debito verso la moglie», L. Buzzanca in B. Bouchet. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Odpadnikova ljubica», italijanski barvni film — ob 18. in 20.
KANAL: «Katarino je lepo ljubiti», francoski barvni film — ob 19.30.
SVOBODA (Šempeter): «Skrivnostna ceremonija», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE: «V času charlestona», italijanski barvni film — ob 19.30.
ŠEMPAS: Prosto.
RENČE: «Ali Baba in sveta krona», francoski barvni film — ob 19.30.
PRVACINA: Prosto.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna Pontoni-Bassi, Ul. Rastello 26, tel. 3349.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna «Alla Salute» dr. Fabbris, via Cosulich 117 — tel. 72480.

BENEŠKI DNEVNIK

Občinski sedež v Dreki - jabolko spora

Železniški blagovni promet čez prehod pri Kokovem - Vprašanja industrializacije - Turistični razvoj matajurskega področja

Pred nekaj leti je požar popolnoma uničil občinski sedež na Krasu pri Dreki, z vsemi dokumenti vred. Kmalu po nesreči so zgradili začasni sedež blizu pogorišča, v katerem so sedaj občinski uradi. Medtem pa so pripravljali načrte za zgraditev novega ,primernejšega sedeža. Sedaj so načrti pripravljeni in tako so na eni zadnjih občinskih sej lanskega leta sprejeli, z večino glasov sklep, da se zgradi občinska hiša na istem kraju, kjer je pogorišče stare. Niso pa bili vsi svetovalci za to, saj so se nekateri temu načrtu ostro uprli s tehtnimi razlogi.

«Na področju občine je 18 vasi in zaselkov, ki so raztreseni po hribih daleč naokoli. Nekaj jih je tudi v dolini. Prebivalci iz nekaterih vasi imajo do poldruge ure hoda do Krasa, kjer je bil prej občinski sedež, kjer je sedaj začasni in kjer nameravajo zgraditi novega. Z zgraditvijo občinskega sedeža nekje v središču občinskega ozemlja, bi se približali večini vasem, oddaljili pa le nekaterim, ki imajo sedaj večje ugodnosti. Vas Kras, kjer je sedaj sedež občine, se nahaja na robu občinskega ozemlja. Blizu njega so le Barnjak, Laze, Trušnje in Ovčne Brdo. Kaj pa drugih štirinast vasi in zaselkov, se sprašujejo uporni svetovalci in drugo zainteresirano prebivalstvo.

Slednji predlagajo zgraditev občinskega sedeža v vasi Trinki, kjer bi bil, več ali manj, enako oddaljen od večine vasi.

Ta predlog je razdvojil in razdelil prebivalstvo v dva nasprotujoča si tabora. Prvi in drugi so začeli pobirati podpise in kar je vse presenetilo, je zbral tabor, ki se poteguje za zgraditev sedeža v Trinkih, nekaj več podpisov kot drugi, čeprav je imel slednji večino v občinskem svetu.

Vse kaže, da bo imelo pri odločitvi, kje bo zgrajen novi občinski sedež, zadnjo in odločilno besedo prebivalstvo iz vasi Dobenje, ki je za sedaj, nevtralno.

Spor in razprtije, ki so nastale v zvezi s tem, bo težko rešiti in bodo pustile za sabo globoko sled medsebojnega sovraštva, kajti, težko bo rešiti zadevo tako, da bi bili vsi zadovoljni.

Ni prvič v zgodovini dreškega prebivalstva, da se krega in prepira med seboj zaradi občinskega sedeža. Pred drugo svetovno vojno so bili prenesli občinske urade v dolino, v vas Pacuh, a zaradi tega je prišlo do hudih incidentov, do pravega upora, posebno s strani prebivalstva iz Krasa, Barnjaka, Ovčnega Brda, Trušnjega in Laz. Prišlo je do pretepov in zaprli so več ljudi, vendar so zmagali «uporniki» in občinski urad se je bil spet vrnil na Kras, kjer je še danes. Med nekaterimi vaškimi poglavarji je nastalo takšno sovraštvo, da še danes ne govorijo med seboj.

V podobnih primerih, kot ga imamo sedaj spet v Dreki, je težko svetovati, ne da bi tvegali zamere. Najbolj pametno bi bilo, da se odgovorni in zainteresirani ljudje lotijo reševanja tega pekočega vprašanja z vso razsodnostjo, previdnostjo in preudarnostjo, ki jo zahteva nastali položaj.

* * *

Po podatkih, ki jih nudi trgovinska zbornica v Vidmu, je prišlo v Italijo, preko mednarodnega bloka Kokau pri Trbižu 9.438 železniških vozov z raznim uvoženim blagom. 2.210 voz je pripeljalo živino za zakol za italijanski trg. Ta živina je bila večina uvožena iz Poljske in Madžarske. 2.058 vagonov je pripeljalo razne železne proizvode, 1601 les, papir in celulozo, 459 kemične proizvode in 2.574 razno blago.

Le v mesecu decembru so izvozili iz Italije preko tega bloka v razne vzhodne države 5.815 vagonov raznega blaga, večino železnih in kemičnih proizvodov. Medtem pa smo zabeležili v mednarodnem prometu avtoprevozniškega blaga znaten zastoj, zaradi zimskih neprilik ter zaradi številnih praznikov v omenjenem mesecu.

* * *

Prejšnji teden smo objavili novico, da je bila ustanovljena v Milanu družba ARMCO, katera je izrazila željo in pripravljenost za zgraditev na področju 11. deželne industrijske cone, t. j. vzhodne Furlanije, dva industrijska objekta, ki bi že ob začetku zaposlila več kot 150 delavcev. V zvezi s tem so imeli pred dnevi v Čedadu, na sedežu občine, sestanek voditelji družbe s predsednikom konzorcija za industrijski razvoj naše cone, odvetnikom Pelizzom, ki je hkrati župan mesta Čedada.

Sestanku so prisostvovali tudi poslanec, odv. Schiratti, v svojstvu predsednika posojilne ustanove «Medio Credito», z direktorjem, poslancem Drussijem, inž. Barbina, voditelj deželne finančne družbe «Friulia», inž. Sclaverano, priporočnik Landini, inž. Petrili, inž. Castagnetti, inž. Azzaroni in drugi.

Na koncu sestanka so sklenili, da bodo pospešili druge finančne posege, poleg tistih, ki so bili že odobreni, pri deželni upravi, zato, da bi čimprej uresničili nekatere infrastrukture ,ki so potrebne za omenjene industrijske objekte. Dogovorili so se tudi, da bodo kmalu sklicali sestanek, na nivoju strokovnjakov družbe in konzorcija za naš industrijski razvoj.

* * *

V Št. Petru Slovenov ob Nadiži se je sestal izvršni svet odbora za turistični razvoj matajurskega področja. Sestanku je predsedoval špeterski župan, prof. Cirillo Juša, kateri je podal obširno poročilo o delovanju odbora v preteklem letu in povedal v glavnih obrisih, kakšna bo njegova aktivnost v tekočem letu in bodočnosti.

Prisotni člani so vzeli na znanje županovo poročilo in sklenili, da bodo o njem na široko razpravljali na prvem sestanku, ki bo sklican v prihodnjih dneh.

IZIDOR PREDAN

GORIŠKO GOSPODARSTVO V JANUARJU

Za tovarnama v Podgori in Sovodnjah je kriza zajela tudi tovarno nogavic

Zadovoljiv razvoj kovinarske industrije - Rahlo povečanje števila prebivalcev

Na področju industrije na Goriškem v preteklem januarju ni bilo kakih večjih sprememb, ki bi bistveno spremenile položaj zadnjih treh mesecev. Tako ugotavlja poročilo trgovinske zbornice v Gorici. Tudi problem obeh tekstilnih tovarn v Podgori in Sovodnjah ni imel nadaljnjega razvoja po začasnem sporazumu, ki so ga odobrili v preteklem decembru. Vsekakor je položaj ostal kritičen v okviru splošne tekstilne krize državnega obsega, ker obstaja nevarnost znižanja števila sedaj zaposlene delovne sile v te vrste industriji.

Zaskrbljenost je vzbudila tudi vest, da namerava neka važna izdelovalnica nogavic prekiniti z delom za 15 dni in da bodo zato poslali svoje uslužbence v dopolnilno blagajno.

V kovinarski industriji naj omenimo pozitiven razvoj podjetja Bolloneria Europea v Tržiču, ker imajo v načrtu povečanje števila zaposlenih za nadaljnjih 70 delavcev. Prav te dni pa so uradno otvorili gradnjo nove tovarne Eaton Livia za izdelovanje motornih sveč.

Kar se tiče del s pomočjo javnih sredstev, so dobili konkretna zagotovila od strani pristojnih deželnih organov, da bodo v kratkem začeli graditi novo moderno cesto, s katero bodo povezali vstop na avto cesto pri Redipuglii z državno cesto št. 14 pri ronškem letališču in tako povezali nanjo tudi industrijsko cono pri Brancolu.

Zasebna stanovanjska gradnja se je malo poživela tako kar se tiče gradnje kot tudi glede novih načrtov. V zadnjem tromesečju zbrani podatki to potrjujejo. V preteklem decembru so namreč dogradili 48 stavb z 281 stanovanji; med temi je tudi 5 novih stavb z ljudskimi stanovanji. Za druge izvenstanovanjske potrebe je bilo urejenih 424 lokalov. Predložili so načrte za gradnjo 56 stanovanjskih stavb, od tega bo 7 ljudskih hiš. (Dalje bodo zgradili še dve poslopji za nestanovanjske namene). Te gradnje predvidevajo 208 novih stanovanj s 661 stanovanjskimi prostori in 685 prostori v razne druge namene.

Na ronškem letališču se je prejšnji mesec povečal blagovni promet, število potnikov pa je v glavnem ostalo nespremenjeno.

Kar se gibanja prebivalstva na Goriškem tiče, se je število v lanskem septembru naravno povečalo za 45 (138 rojenihin 93 mrtvih) ter za 39 zaradi viška priseljencev (434 vpisanih in 395 izbrisanih). V Gorici se je povečalo število občanov za 11, od tega 9 z naravnim presežkem rojstev in 2 zaradi priseljevanja. Ob koncu septembra je tako bilo v Gorici 43.852 občanov.

AKTUALEN PROBLEM V ZVEZI Z ITALIJANSKIM ŠOLSTVOM...

Stara šola je mogla dati ravnatelje ki ne ustreza jo modernim zahtevam

V Italiji je dalo v desetih mesecih ostavko kar 200 ravnateljev

Da je šola v Italiji v krizi, je vsem znano. Mogoče pa je bolj prikrito dejstvo, da je v desetih mesecih zaradi novih razmer na šolah podalo ostavko kar 200 ravnateljev srednjih šol. Eden izmed zadnjih ravnateljev, ki so podali ostavko, 60-letni Mario Villoresi, ravnatelj klasičnega liceja «Torquato Tasso» v Rimu, je izjavil: «Poskusil sem, toda to ni življenje, ki bi ga bilo mogoče prestati. Danes je funkcija ravnatelja brez vsakršnega pomena, je izraz avtoritarne šole, ki sloni na starih pravilih.»

Mnogi ravnatelji so odšli po tihem, tako da so zaprosili za upokojitev že s šestdesetim letom ali pa, da so zaprosili za zamenjavo delovnega mesta. Nekateri pa so to storili glasno. Giovambattista Salinari, ki je star 62 let in profesor italijanske literature, je dal ostavko decembra lani. Ko pa so ga dijaki (2000 od 2200, kolikor jih je bilo na šoli) in vsi profesorji pismeno prosili, naj ostane, je ostavko umaknil. Toda danes se tega kesa in ne boji se povedati na glas zakaj: «Današnja šola ne ustreza več današnji družbi. V začetku sem mislil, da je treba imeti za to, da dobro vodiš licej, dovolj kulture, razumevanja in občutka za pravičnost. Opazil pa sem, da vse te lepe vrednote ne služijo več.»

Glavni zakoni, ki usmerjajo vlogo ravnatelja šole, izhajajo iz let 1923, 1924, 1925. Od tedaj pa jih niso, razen v najmanjšem obsegu, nič spremenili ali modernizirali. V Italiji je sedaj 1526 ravnateljev na višjih srednjih šolah, k tem pa moramo dodati še 216 poverjenih ravnateljev. Najnižja plača zanje je 216 tisoč lir na mesec, najvišja, ki jo lahko v svoji karieri dosežejo, pa je 290 tisoč lir. Po italijanskem zakoniku je ravnatelj osebno odgovoren za vso šolsko lastnino in za katerokoli telesno poškodbo, ki bi jo lahko dijak utrpel. Upravljati mora torej lastnino, ki včasih, n.pr. na tehničnih srednjih šolah, lahko doseže več desetin milijonov na leto. Ima tudi zelo široke pravice disciplinskega in nadzorovalnega značaja nad dijaki in celo nad profesorji. Ob koncu vsakega šolskega leta mora n.pr. poslati šolskemu skrbniku zapisnik o kvalifikaciji vsakega profesorja. To so posebni formularji, na katere mora napisati poleg ocene o uspešnosti, tudi mnenje o telesnih pogojih, o intelektualnih sposobnostih in celo o zasebnem življenju posameznika.

Neka mlada profesorica iz Milana pravi: «Zaradi vseh teh pravic in dolžnosti se pravzaprav ravnatelji v preteklosti niso pritoževali: ko pa je izbruhnilo na šolah dijaško oporečništvo, so pravice in dolžnosti postale podobne vročemu krompirju.» Največji problem je seveda, kakšen odnos zavzeti do zasedbe šole, do dijaških zborovanj in do političnih gibanj.

Do pred nekaj leti se je le v redkih primerih dogajalo, da je ministrstvo za šolstvo nasprotovalo ukrepom kakega ravnatelja. Toda stvari so se sedaj spremenile. Prvi ravnatelj, o katerem smo govorili, Mario Villoresi, je novembra lani zahteval, da se mora policija umakniti iz njegove šole. Ministrstvo ga je nato obtožilo, da je bil preveč strog. Pravzaprav ravnatelji ne vedo, kako naj bi se vedli, saj ukazi niso enotni. Vzemimo v poštev le en primer. Minister za šolstvo Riccardo Misasi je pred nedavnim izdal okrožnico, v kateri je rečeno, da morajo ravnatelji, preden pokličejo policijo na šolo, vprašati za dovoljenje šolskega skrbnika. To je odlok, ki povzroča negodovanje pri mnogih šolskih skrbnikih. Šolski skrbnik iz Milana je n.pr. odgovoril ravnateljem z odločnim odgovorom: potem ko je navedel odstavke iz kazenskega zakonika, je poudaril, da je vsekakor dolžnost ravnateljev, da obvestijo javno oblast, ko je šola zasedena.

Iz ankete, ki so jo izvedli v Rimu, izhaja, da je danes ravnatelj višje srednje šole navadno 50 do 60-letni človek, ki je diplomiral iz humanističnih ved in se je izoblikoval za časa avtoritarne šole.

Ravnatelj Giovambattista Salinari, ki smo ga v članku že omenili, pravi, da je treba upoštevati dejstvo, da so današnji ravnatelji brez vsakršne pedagoške in psihološke izobrazbe. To je res, kajti za to, da lahko nekdo postane ravnatelj, je dovolj sedem let habilitiranega poučevanja in izpit v obliki kolokvija, ki je navadno zelo strog, iz predmeta, ki ga je poučeval. V tem je pravzaprav absurd, kot meni večina, saj jim bo tako znanje, pri ravnateljevanju, povsem nepotrebno.

Seveda se bo šolska reforma spomnila tudi ravnateljev. V višjih forumih že proučujejo, kakšen naj bo moderni ravnatelj. Novost je predvsem v tem, da bodo morali ravnatelja spremljati pri njegovem delu in mu pomagati še nekateri člani kolegija: poleg že znanih ravnateljskega sveta in profesorskega zbora, še nov organ, to je svet zavoda. V njem naj bi bili predstavniki staršev, profesorjev, *dijakov*, vanj pa bodo lahko stopili tudi predstavniki občine.

Mnogi so že izrazili mnenje, da so novi predpisi nezadovoljivi. Predvsem zaradi tega, ker niso vanje sprejeli ene izmed najvažnejših zahtev in sicer to, da bi ravnatelja volili. Po mnenju nekaterih, naj bi namreč to pomenilo, narediti iz ravnatelja pravega predstavnika različnih komponent, ki sestavljajo šolo, in ne le birokratskega stražarja, ki so ga vsilili višji krogi. Mogoče bi to res pomagalo, da bi se rešilo stanje, ki je postalo že nevzdržno.

Motiv iz Nabrežine (Foto M. Magajna)

PRI ZALOŽBI MLADINSKA KNJIGA

Nova faksimile izdaja Valvasorjevega dela

Prve polemike v zvezi z visoko ceno

Mladinska knjiga v Ljubljani je te dni napovedala novo izdajo Valvasorjeve «Slave vojvodine Kranjske» v zbirki «Monumenta litterarum slovenicarum», ki obsega faksimile najrazličnejših naših pisateljev iz preteklosti. Mladinska knjiga bo najvažnejše delo Janeza Vajkarta Valvasorja izdala v sodelovanju z münchensko založbo dr. Rudolf Trofenik. Seveda bo faksimile v originalu, to je v nemščini. Cena tej izdaji pa bo precej visoka, saj bo znašala kar 2900 novih dinarjev.

Valvasorjevo delo «Die Ehre des Herzogthums Krain» je izšlo prvič leta 1689 in obsega kar 3532 strani s 24 prilogami in 528 ilustracijami. Izdaja Mladinske knjige bo fotografski posnetek izvirnika in tretja izdaja Valvasorjevega dela pri tej založbi. Naklada bo znašala približno 500 izvodov.

V Ljubljani se je v zvezi z izdajo tega dela že začela polemika na stolpcih časopisa «Delo». Zagovorniki take izdaje menijo, da je Valvasor osebnost, ki pomeni važen dosežek za Slovence v času, ko je bilo le malo narodov, ki bi se lahko ponašali z monografijo o svoji deželi. Poteg tega je po mnenju zagovornikov med Slovenci zanimanje za delo živo. To naj bi dokazovale vse dosedanje izdaje: leta 1936 prvi zvezek Valvasorjevega berila v izboru in prevodu prof. Mirka Rupla, 1951 ponovno s prizadevanjem prof. Rupla Valvasorjevo berilo v 6.250 izvodih, leta 1968 knjiga z izborom iz «Slave» za šolsko rabo z opombami prof. Branka Reispa v 12.000 izvodih, leta 1969 pa izpopolnjena izdaja te zbirke z Reispovimi opombami v 8.000 izvodih. Tretji razlog, ki naj bi bil naklonjen sedanji izdaji, pa je dejstvo, da prvih dveh izdaj v originalu, to je iz let 1689 in 1877-79, na tržišču skoraj ni dobiti.

Nasprotniki pa se sprašujejo, ali je res potreba po takem berilu tako velika, da bi morali tako knjigo izdati v doslej najdražji slovenski izdaji, ki je poleg tega v nemščini, tako da širšemu krogu bralcev ne more biti dostopna.

MOSKVA, 25. — *Na račun izrednih sposobnosti ruskega človeka v miniaturizaciji obstajajo tudi duhovite šale. Toda razstava miniatur, ki so jo pred nedavnim odprli v moskovskem politehničnem muzeju, ni šala, pač pa prikaz čudovitih drobcenih stvari, ki tudi človeku z dobrim vidom ne povedo nič, če ne vzame v roke povečevalne leče. Kako bi sicer mogel človek videti in prebirati iz najbolj drobcene knjige na svetu? Gre za pesniško antologijo Tarasa Ševčenka, antologijo, v kateri je tudi slika velikega ruskega pesnika. Vsa ta pesniška zbirka pa meri komaj 0,6 kvadratnega milimetra, to se pravi, da platnica te pesniške zbirke obsega le nekaj več kot polovico kvadratnega milimetra. Vzemimo v roke neko merilo in si skušajmo to nazorno predstaviti.*

To izredno miniaturno delo in še veliko podobnih del so plod ukrajinskega obrtnika miniaturista Nikolaja Djadriskega, ki je izdelal tudi najmanjši doprsni lik na svetu. Iz peške črešnje je izdolbel lik znane ukrajinske umetnice Krušeknitske.

Priznanje hrvaškemu romanistu Deanoviću

Italijanska znanstvena ustanova «Giorgio Cini», ki je prevzela nase dolžnost, da bo nekakšen center in organizator Jezikovnega atlasa Sredozemlja, je pred nedavnim izdala nekakšen zbornik del številnih znanstvenikov. In to zbornik je posvečen znanemu jugoslovanskemu romanistu Mirku Deanoviću. To publikacijo je ustanova «Cini» posvetila jugoslovanskemu znanstveniku ob njegovi 80-letnici, ki jo je Deanović slavil lani. S tem se ustanova «Cini» in uredništvo publikacije hočejo oddolžiti Deanoviću za njegove dolgoletne napore, da bi se ustvarili jezikovni priročnik, na osnovi katerega bi se mogli proučevati mnogokateri jezikovni ter kulturno-zgodovinski odnosi med narodi, ki žive ali so živeli na obalah Sredozemskega morja.

Do leta 1937 je bilo objavljenih več enojezičnih jezikovnih atlasov. Hrvaški znanstvenik Deanović pa je tega leta predložil, naj bi ustvarili mnogojezični atlas, atlas, ki bi upošteval vse jezike, ki se govore ob obalah Sredozemskega morja. Ta svoj predlog je dal na mednarodnem kongresu romanistov ga jezikoslovja v Nici 1937. leta. Žal je kmalu zatem izbruhnila druga svetovna vojna, ki je načrte zavrla. Toda dr. Deanović je vztrajal pri svojih zamislih in pisal ter objavljal članke, iz katerih je izhajalo, kako pomembno bi moglo biti to delo ne le za jezikoslovce, pač pa tudi za zgodovinarje, etnografe in druge strokovnjake. Kmalu potem ko so topovi utihnili, se je dr. Deanović ponovno pognal na delo in njegova ideja je bila sprejeta. Ustanovljen je bil poseben odbor, zbrala so se finančna sredstva, Benetke pa so bile določene za center dejavnosti in tudi za center organizacije kakšne. Potem ko so na nekaterih simpozijih porazdelili delo, so ga tudi teme'jito lotili in priprave so trajale 10 let. V tem času so zbrali vso snov in sedaj snov urejajo, tako da bodo v kratkem začeli že s kartografiranjem. Ker je bil Deanović pobudnik tega velikega podviga, je zasłužil, da mu posveti ta zbornik.

Kot uvod je v zbornik napisal topel predgovor G. Folena, ki je orisal tudi lik jugoslovanskega znanstvenika, ki je po rodu iz Dubrovnika. Sledi opis del dr. Mirka Deanovića, nato se razčlenijo jejo tudi posamezna področja, ki jih bo atlas obdelal in sicer področja srbskega in hrvatskega jezika, področje albanskega jezika, področja romunskega, španskega jezika, področja romanistike itd.

OB VDORU V LAOS

«Umazana vojna» smrdi po nafti

Nihče danes ne veruje več, da bodo Američani sami od sebe zapustili Indokino - Preveč so zainteresirani za njeno bogastvo

V Pentagonu pravijo, da je akcija za prekinitev Hošiminhove steze uspela. Celo sam Nixon zagotavlja, da ni res, kar trdijo drugi, češ da je ameriška in južnovietnamska intervencija v Laosu propadla. Nasprotno, po trditvah uradnih ameriških krogov se vojaške operacije razvijajo «po predvidenem načrtu». To nas sicer spominja na zadnja obdobja druge svetovne vojne, ko se je tudi Hitlerjeva vojska umikala «po predvidenem načrtu» in prispela v sam Berlin, toda pustimo te primerjave in tudi razmišljanja o tem Pentagonu in Beli hiši. Sicer pa so danes le redki tisti, ki še verujejo Nixonu, da se vojaške operacije razvijajo «po načrtu», kot so redki tudi tisti, ki verujejo uradni Ameriki, da se bo njena vojska umaknila iz Vietnama, brz ko bo dokončan tako imenovani proces vietnamizacije te nesrečne «umazane vojne». Nasprotno, vedno več je tistih, ki so prepričani, da se Američani ne morejo umakniti iz Vietnama in iz Indokine nasploh. Razlogov za to je več, glavna pa sta naslednja dva: predvsem se v Washingtonu zavedajo, da bi tako sajgonska vlada, kot njihova sedanja lutkovna vlada v Kambodži ohranili oblast, brez opore ameriškega žandarja, le kak dan. Z druge strani pa Američani ne marajo iz Indokine, ker jih na to vežejo posebni interesi, posebno še v zadnjem času odkrito velikansko bogastvo — nafta.

Vietnamska vojna, pravijo zadnje čase, začenja «dišati», bolje povedano «smrdeti», po nafti. In tega ne pravijo ljudje kar tako. Zakaj?

Pred leti so angleški znanstveniki javno kritizirali ameriške politične kroge, da nelojalno izkoriščajo dosežke astronavtike, ker izkoriščajo ugotovitve, do katerih so prišli s pomočjo posebnih umetnih satelitov, s katerimi so odkrili bogata ležišča rud in nafte v raznih predelih sveta. Kolikor bi to ne bilo dovolj, je v letih 1968 in 1969 posebna komisija Združenih narodov izvedla tudi nekaj geoloških raziskav, ki so potrdile ugotovitve, do katerih so prišli ameriški izvedenci s pomočjo umetnih satelitov. In ti podatki govore, da je vzdolž obal vzhodne Azije ter v raznih predelih tega velikanskega področja veliko zelo bogatih ležišč nafte. Ležišča nafte zasledimo že vzdolž Formoze, nato na obeh straneh Korejskega polotoka, nato vzdolž vse azijske celine tik ob obali, globlje v morju, prav tako tudi globlje na celini. Po ocenah strokovnjakov je tod tolikšno bogastvo nafte, da je nemogoče napraviti vsaj približen račun. Samo na področju Indokine je toliko nafte, kolikor je je na primer na Srednjem vzhodu, to se pravi na trenutno najbolj bogatem naftnem področju na svetu.

Morda se bo kdo vprašal, kakšne zveze pa naj ima to z ameriško prisotnostjo v Vietnamu, v Kambodži in sedaj še v Laosu? Odgovor na to je dal pred nedavnim švicarski list «Voix Ouvrier», ki je med drugim napisal naslednje:

Nihče ne veruje več, niti v Združenih državah, niti drugod po svetu, da bodo Američani zapustili jugovzhodno Azijo. Nihče tega ne verjame posebno sedaj, ko se je zvedelo, da hočejo družbe «Standard Oil», «Gulf» in «Union Oil» dobiti koncesije za izkoriščanje naftnih ležišč, ki so jih odkrili vzdolž vietnamske in maloazijske obale, še posebej na področju rek Menam in Mekong.»

Pa ne samo švicarski list, tudi francoski tisk poudarja vlogo, ki jo ima nafta v ameriški prisotnosti v Indokini. In pričanja francoskega tiska so povsem verodostojna, kajti Francozi, ki so dolgo vladali na tem področju, vedo, kolikš-

(Nadaljevanje na 6. strani)

DO 1975. LETA 3,3 MILIJONA TON LADJEVJA

Ladje bodo gradili doma in iz lastnih sredstev

Na Reki je bil ustanovljen konzorcij med ladjarskimi družbami in bančnimi zavodi za financiranje gradnje novih ladij

Sklep, ki je bil sprejet v torek na Reki, ko so se sestali upravni odbor združenja pomorskega ladjarstva Jugoslavije ter predstavniki jugoslovanskih poslovnih bank, bi mogel pomeniti, če ne prelomnico, pa prav gotovo zelo pomemben datum v jugoslovanskem ladjarstvu in ladjedelništvu. Na tem zasedanju je bil ustanovljen iniciativni odbor, ki bi moral pripraviti temelje za ustanovitev konzorcija za financiranje gradnje ladij za jugoslovansko trgovinsko mornarico, skratka, sklenjeno je bilo, da se bo jugoslovanska trgovinska mornarica močno okrepila in da naj se v bodoče ladje jugoslovanske mornarice gradijo doma, v jugoslovanskih ladjedelnicah, ne pa v tujini. S tem je posredno povedano, da bodo jugoslovanske ladjedelnice imele v prihodnjih letih dovolj dela tudi ali predvsem na račun domačih naročil, kajti v zadnjih časih jugoslovanske ladjedelnice delajo v glavnem za tuje naročnike, jugoslovanske pomorske družbe pa naročajo veliko svojih ladij v tujini.

Zasedanja so se poleg pomorskih družb z jadranskega področja udeležili tudi predstavniki vrste bančnih zavodov in podjetij, kot na primer predstavniki Reške banke, Investicijsko-komercialne banke iz Splita, nadalje predstavnik Ljubljanske banke, Titograjske banke, Združenja bank Hrvaške, Jugobanke ter Investicijske banke iz Beograda. Zanimanje za to pobudo in predvsem za ustanovitev konzorcija za financiranje gradnje ladij za jugoslovansko trgovinsko mornarico pa kažejo tudi druge jugoslovanske gospodarske organizacije, med drugim zavarovalni zavod «Slavija Lloyd», «Jugoslavija» in nekatere pomorske agencije in skupnosti.

Predstavniki jugoslovanskih pomorskih družb so na torkovem zasedanju ponovno prikazali nič kaj rožnato stanje v financiranju gradnje domače trgovinske mornarice. Poudarjeno je bilo, da je Jugoslavija ena redkih obmorskih dežel na svetu, ki ni znala še rešiti tega tako pomembnega problema. Iz teh razlogov je jugoslovanska trgovinska mornarica nekako občepela. Medtem ko se je pred leti povsem uspešno uveljavljala na svetovnih morjih, njen pomen v zadnjih časih upada ali vsaj stagnira.

Z druge strani pa jugoslovanske ladjedelnice grade krasne velike ladje, toda skoraj izključno za tujino, jugoslovanske pomorske družbe pa naročajo nove ladje v tujini, kjer jim nudijo kreditne olajšave, ki jih domače ladjedelnice ne morejo dati. Toda s tem so se posamezne pomorske družbe krepko zadolžile in zaradi tega se je obnavljanje mornarice zavrlo. Zaradi tega pa trpi tudi jugoslovanska zunanje-trgovinska bilanca, ker njena mornarica ne prinaša toliko deviznega dobička, kot bi ga lahko. Sicer je res, da razpolaga jugoslovanska trgovinska mornarica danes z ladjevjem, ki je neprimerno boljše kot je bilo ladjevje pred zadnjo vojno in da razpolaga s trikrat večjo tonažo, toda poldrugi milijon brutto registrskih ton ladjevja je za Jugoslavijo, ki je tipična pomorska država, premalo.

Pravkar navedeni momenti in podatki so bili praktično osnovni motivi za ustanovitev konzorcija za financiranje gradnje ladij, konzorcija, ki bo omogočil združitev velikih kapitalov, ki bodo zagotovili pospešeno gradnjo ladij v prihodnjih petih letih. Po nekih načrtih bi do leta 1975 morali v jugoslovanskih ladjedelnicah zgraditi najmanj 1 milijon 800 tisoč brutto registrskih ton ladjevja za podjetja jugoslovanske trgovinske mornarice.

Predsednik združenja pomorske-ga ladjarstva Jugoslavije Marin Cetinić je na zasedanju rekel, da so se pred zasedanjem pogovorili in zadevo temeljito proučili tudi s predstavniki izvršnih svetov SR Hrvaške, SR Slovenije in SR Crne gore, to se pravi tistih treh republik, ki so najbolj zainteresirane za razvoj trgovinske mornarice, in izvršni sveti vseh treh republik soglašajo z načrtom, ki da je edini način, kako pospešiti razvoj, da bi jugoslovanska trgovinska mornarica do leta 1975 vzela iz prometa vse izrabljene ladje in hkrati nabavila toliko ladij, da bi razpolagala še vedno s 3,3 milijona brutto registrskih ton ladjevja.

Seveda je tu treba tudi omeniti, da ne pridejo v poštev več stari odnosi med federacijo in ladjedelnicami ter pomorskimi družbami, na primer odnosi, ki so zapostavljali domače družbe in ladjedelnice, kot se zatrjuje v ladjedelniških in tudi ladjarskih krogih. Pri financiranju gradnje trgovinske mornarice je federacija od leta 1964 dalje dala le 120 milijonov dinarjev prispevka in so bile pomorske družbe prepuščene samim sebi. Zaradi tega so družbe dobavljale ladje v tujini, ker so jim tuje ladjedelnice omogočile kredite, domače ladjedelnice pa tega niso mogle. Nov «kurz» v razvoju jugoslovanske trgovinske mornarice bo zato imel dvojni pozitivni učinek: jugoslovanske pomorske družbe bodo prišle do domačih kreditov, jugoslovanske ladjedelnice pa do zadovoljivih naročil. Trenutno je v jugoslovanskih ladjedelnicah v delu le šest ladij za jugoslovanske pomorske družbe, vsa ostala zmogljivost ladjedelnic pa dela za tujino.

OSNOVNA ŠOLA CERKNO SPOMENIK NOB

1944 27·I· 1972

BIVŠI PARTIZANI, AKTIVISTI, VSI DEMOKRATIČNI SLOVENCI IN ITALIJANI! — Prispevajte v sklad za izgradnjo šole-spomenika NOB v Cerknem!

Prispevki se v Trstu nabirajo:

v uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6/II.,

na sedežu Slovenske prosvetne zveze, Ul Geppa 9/II.,

na sedežu Kmečke zveze, Ul Geppa 9, pritličje.

v Tržaški knjigarni, Ul. sv Frančiška 20 in

na sedežih prosvetnih društev, včlanjenih v Slovenski prosvetni zvezi

V Gorici se nabirajo prispevki na sedežu SPZ, Ul. Malta 2/I in na sedežih vseh prosvetnih društev na Goriškem.

PREJELI SMO

KNJIGA 70 št. 11/12. Izdaja Odbor za založništvo in knjigotrštvo pri Gospodarski zbornici SRS.

LINGUA NOSTRA. Dicembre 1970« Ed. Sansoni, Firenze.

PIONIR. Poljudno-znanstvena revija za mladino. Letnik 1970-1971 št. 7. Izdaja Mladinska knjiga, Ljubljana.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Možen je izreden finančni uspeh. Pa tudi velika izguba. Neki dogodek bo spremenil vaše načrte.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Izkoristite priložnost, da uveljavite svoje gledišče. Spremembe v čustvih.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Utrujeni boste in to se bo poznalo pri delu. Spremeniti boste morali način življenja.

BIK (od 23.6. do 22.7.) Več metodike pa bo šlo vse prav. Neki spor ne kaže nič dobrega.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Izredna sreča, ki bi znala spremeniti vašo življenjsko pot. Nepredvideno srečanje.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Nemirno vzdušje bo vplivalo na uspeh poslov. Nekdo bo potreboval vaš nasvet.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Velika konkurenčna borba. Odlična harmonija v družinskem krogu.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Nepričakovana podpora finančnega značaja. Odločilni sklepi v družini.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Poslovni stiki vas bodo zaposlili ves dan. Ne bodite nervozni.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Z odločnostjo si boste pomagali do uspeha. V družini nekaj ne bo prav.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Če hočete biti neodvisni, ne kličite nikogar na pomoč. Oživelo bo neko staro prijateljstvo.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Preveč ste nerazpoloženi, da bi se lotevali zahtevnejših poslov. Ljubosumni boste.

TONE SVETINA

17.

UKANA

PRVA KNJIGA

Kri se mu je pocedila po bradi, dva pa sta ga zgrabila in ga privezala h kolu. «Ne zavežite mi oči!» je prosil oče. Niso ga poslušali. Oslepili so ga v zadnjih trenutkih življenja. Stisnile so me nevidne roke in me hotele zadaviti. Če zamižim, ga vidim obkoljenega od teme, ki jo para njegov izgubljeni glas, kot bi prihajal iz onstranstva: «Primož! Primož! Primož!» Ali veš, kaj je groza, ko ti odreveni telo in za trenutek umreš? Gestapovec, ki je poveljeval, je ukazal vojakom, da so dvignili puške. Očetu so se napele žile. Razkoračen se je uprl v zemljo, kot bi hotel potrgati vrvi. Imel sem roke v žepih. Otipal sem lovski nož in ga stisnil v pesti. Pogled mi je obvisel na hrbtu gestapovca, ki je vodil streljanje, in na njegovem debelem vratu. Natanko sem videl mesto, kamor bi ga bilo treba zabosti. Hotel sem planiti, toda vedel sem, da me bodo potem steptali v zemljo. Okleval sem, obstal na mestu z občutkom, da se utapljam v sramoti. Salva je jeknila in njen odmev se je izgubil pod nebo. Telesa štirih so postala sestreljena trupla. Le oče je hropel in napenjal roke, da bi pretrgal vezi in se izmaknil smrti. Pristopil je gestapovec, spačil ustnice v gnusen nasmeh in ga ustrelil v tilnik. Potem je očetu glava vdano klonila. Takrat bi planil. Še vedno sem držal nož v roki, toda mama se je nezavestna sesedla v prah. Odnesel sem jo k znancem v vas, da so jo ženske spravile k sebi. Potem so bila zlomljena trupla ves dan izpostavljena ob koleh. Privleklo me je nazaj. Z okna bližnje hiše sem vse do večera opazoval ljudi, ki so hodili mimo njih kakor žalostne sence. Ko sem bil otrok in sem gledal Kristusa na križu, nisem verjel, da so to storili ljudje pred dva tisoč leti človeku. Preprosto — križanja nisem nikdar razumel in tudi te ustrelitve nisem mogel doumeti. Ko so Nemci prišli in zmetali trupla na kamion, sem počakal, da je utihnil ropot motorja. Potem sem šel h kolom, krvavim in prestreljenim. Pokleknil sem ob kolu, kjer je bil privezan oče. Velika luža krvi se je natekla v pesek. Nagrebel sem ga z rokami,» je govoril počasi, zrl v ogenj in zdelo se je, da je daleč, daleč, da je govoril le sebi. Trpke sence trepetajočih plamenov so se mu risale po obrazu. Roke so mu drhtele in oči so se mu uničevalsko zalesketale. Glas se mu je tresel in bil je čudno vznemirjen. Z roko je segel v žep in izvlekel usnjeno vrečico. Stresel si je na dlan nekaj drobnih kamnov, rdeče obarvanih.

«To je očetova kri.»

Stresel je kamenčke v vrečico in jo spravil.

«Po tem dogodku sem dneve in dneve blodil po bližnjem gozdu, kot bi me nosila mesečina. Hodil sem k samotni, izsušeni strugi hudourniškega potoka in se pogovarjal sam s seboj. Imel sem občutek, da bo v meni zamrla človeška beseda. Nisem se mogel več pogovarjati z ljudmi, tudi s tistimi ne, ki bi me tolažili. Svet moje mladosti se je zrušil v prah. Dobre ptice, ki sva jih z očetom gojila v sadovnjaku, ki sem jih krmil, občudoval in sva jih čakala vsako pomlad, so se razletele na vse strani. Ostal sem praznih rok. Ogovarjal sem zlizano kamenje v potočni strugi, drevesa in čakal vode, ki je ni bilo. Bil sem tako strašno sam. Zakopal sem obraz in roke v pesek in ga močil s solzami. Nihče me ni videl jokati. Izjokal sem svojo bolest v pesek. Žalost me je stiskala, kakor bi se zvalila name gora skal. Od takrat ne znam več jokati. V mojih očeh ni solza in v mojem srcu ni prostora ne za milost ne za ljubezen. Žalost me je izvotlila in me zalila s sovraštvom. Tolažili so me le mahovi, svilene trave in daljave neba Nazaj v življenje so me vabile ptice, ki so se oglašale v krošnjah dreves. Toda to ni bilo dovolj. Iskali so sestro. Odšla je v hosto. Včasih so prišli domov. Hišo smo imeli ob gozdu. Sedaj so ostali ožgani zidovi in mladostni spomini so pokopani pod ruševinami. Sestra leži nekje na Jelovici. Mama je v taborišču umrla. Bila je slabega zdravja in žalost jo je uničila. Jaz sem jim pobegnil. Z našimi blodim po hostah. Na pohodih se mi v ječanju vetra oglaša oče. V tihih nočeh se mi javlja. V svetlobi jutra se mi nasmihata mati in sestra. Spomini mrtve mladosti me obiskujejo v snu, ki ni več miren in ne spokojen. Z ljudmi me veže le še maščevanje. Ne preneseš bolečine, če je ne moreš spremeniti v nekaj drugega. Jaz sem jo spremenil in jo spreminjam v željo, da bi jih mnogo pobil. Da bi jih nenehno pobijal.»

Se vedno je govoril odsotno, kot bi govoril samemu sebi. Tako daleč je odtaval, da ni opazil solza na dekletovih licih. Ko se je obrnil k njej, se je zdrznil.

«Ana, oprosti! Ne bi ti smel pripovedovati tega, vendar sem ti moral. Težilo me je kot kamen, ki ga priležejo človeku za vrat, da bi ga utopili. Tako blizu si mi in mnogo sem mislil danes na očeta in dom,» je dejal in obmolknil.

Dekle je bilo brez besed. Z robcem si je brisala solze. Občutek krivde se je zdramil v njej in začutila ga je kot jedko bolečino. Rada bi našla besedo tolažbe, pa je ni mogla najti.

«Oh, saj to je grozno, grozno!» je šepetaje, vsa prepadena izdavila.

Ogenj je zamiral. Visoko na nebu so skozi raztrgane oblake blestele zvezde.

«Pojdiva, Ana, počivat!»

Vstala sta. Prijel jo je pod roko, obesil šarca na ramo, in kakor dve senci sta utonila med drevjem. Na skednju sta legla na otep slame v kotu in se pregrnila s Primoževim plaščem in odejo. Primožu je odleglo, njej pa je bilo težko. Molčala sta. Nočni mir je motilo enakomerno hropenje spečih, ki so vlekli vase zrak, kot bi se dušili.

Sveži vonj njenih las in njeno toplo telo mu še dolgo ni dalo zaspati. Prinesla je utrinek svetlobe v njegovo žalost in samoto, zato ji je bil globoko hvaležen.

Ko se je dežurni vrnil z obhoda in je prišel budit zamenjo, je obsvetil. Ležala sta vznak. Dekletova glava mu je počivala na roki, drugo roko pa je držal na mitraljezu. Neko podobnost je zaslutil v obrazu obeh. Hotel je nekaj reči, pa se mu je misel izgubila. Obrnil se je in med hropečimi iskal tiste za zameno straž. Najprej je zgrabil za nogo kuštravega fanta, ki je smrčal čez vse, in ga spravil pokonci. Za njim pa še druge. Meli so si oči in tiho preklinjali.

2

Naslednjega dne je bilo v hribovju mirno. Veter je ponehal ob zori in nad gorami se je razpela čista modrina. Sončna luč se je pretakala v grape in jesenske barve so zažarele. Daljne gore so bile vijoličaste v podnožju, vrhovi pa so se blesteli v snegu. Na bližnjih pobočjih je rdela bukev med temnim, visokim smrečjem in rumena otožnost je dihala s pokošenih trat okoli redkih domov.

Borci, potaknjeni v zasedah na robu osvobojenega ozemlja, so zadovoljno mežikali v soncu in se greli kot otrpli martinčki, začudeni nad spokojnim jesenskim dnem.

Po redkih, samotnih domovih po cerkljanskih hribih so bile nastanjene čete triglavske divizije. Vsa vojska se je grela na soncu. Sušili so opremo, čistili in mazali orožje in pobijali uši. Vsakdo je nekaj počel, da bi izkoristil redke ure počitka po dolgih tednih borb in pohodov. Obveščevalci so prinesli iz doline vesti, da se Nemci znova pripravljajo, vendar pa še ne rinejo v hribe. Po enotah so imeli vojaške in politične ure z namenom, da se utrdi bojna sposobnost na novo ustanovljene divizije.

Primoža so poklicali na bataljonski štab. Partijski sekretar je imel posvetovanje s četnimi voditelji skojevcev. Mnogo mladincev je v zadnjem času stopilo v vojsko, in treba je bilo vpeljati, jih vzgojiti in organizirati ter jim pomagati, da se čimprej razvijejo v dobre borce. Ko so posvetovanje končali, je komisar Primoža še zadržal. Odšla sta na obronek gozda in obsedela na mestu, kjer je bil lep pogled na dolino

DANES START KOLESARSKE DIRKE PO SARDINIJI

Belgijci ali Italijani letos prvi v Nuoru?

Dirka je razdeljena na pet etap

POTENZA, 25. — Z jutrišnjo etapo Potenza - Salerno se bo začela 14. izvedba etapne dirke po Sardiniji, ki bo kot vsako leto uradno otvorila sezono kolesarskih cestnih dirk. To bo obenem uvod v «kolesarski teden Sardinije», ki se bo zaključil s svojo najbolj znano prireditvijo, z dirko Sassari - Cagliari, na sporedu v petek.

V kolesarskih krogih vlada veliko zanimanje za nastop Belgijca Eddyja Merckxa, ki je v prejšnji sezoni osvojil vse najvažnejše dirke in bil praktično nepremagljiv. Merckx se bo moral braniti pred napadi italijanskih dirkalcev, posebno pred napadom Motte in Gimondija, ki letos dirkata za isto hišo in bi njuno zavezništvo lahko obrodilo mnogo uspehov. Kar zadeva Merckxa, se bo ta hotel predvsem maščevati svojemu rojaku Patricku Sercuju, ki mu je v prejšnji sezoni zadal enega najbolj pekočih porazov prav v tej dirki. Sercuju je lani namreč uspelo, da si je v prvi etapi pridobil nekaj naskoka, ki ga je potem obranil do konca dirke, kljub napadom Eddyja. Med možne zmagovalce te prireditve lahko prištevamo tudi Bitossija, ki sicer meri v prvi vrsti na Milan - Sanremo, ni pa izključeno, da bi mu uspelo vpisati svoje ime tudi v zlato knjigo sardinske dirke.

Letošnja dirka je nekoliko lažja v primerjavi s prejšnjimi, ne samo ker je krajša, ampak tudi zato, ker se izogiba skoraj vsem vzponom; prireditelji so se namreč bali, da bi jim vreme v višinah lahko kakšno zagodlo, saj smo komaj v februarju, previdnost pa je mati modrosti. Poprečna dolžina posameznih etap znaša nekaj več kot 130 km, kar bo omogočilo udeležencem, da bodo vozili s precejšnjo hitrostjo. Proga se zdi vsekakor bolj primerna za severnjake, ki jim je bolj po godu ravnina, kot pa vzponi. Italijani se med drugim pritožujejo, češ da imajo Belgijci in Francozi več kilometrov v nogah kot oni, ker da so se udeležili mnogo šestdnevnih dirk, njim pa da je potrebno še nekaj tisoč kilometrov, preden bodo prišli v formo.

Etape na sporedu bodo naslednje: Sobota, 27. februarja: 1. etapa: Potenza - Salerno (122 km).
Nedelja, 28. februarja: 2. etapa: Cagliari - Oristano (125 km).
Ponedeljek, 1. marca: 3. etapa, razdeljena na 2 poletapi: Oristano - Macomer (84 km) in Macomer - Capo Falcone Ruja (132 km).
Torek, 2. marca: 4. etapa, razdeljena na dve poletapi: Sassari - Porto Torres na kronometer (19 km) in Sassari - Olbia (133 km).
Sreda, 3. marca: 5. etapa: Olbia - Nuoro (138 km).

OBVESTILA

SPDT organizira v nedeljo, 28. februarja, ob 5. zimskih igrah, avtobusni izlet k Sv. Antonu pri Trbižu. Vpisovanje v Ulici Geppa 9/I, kjer se lahko plača vpisnina 1.600 lir.

SPDT opozarja izletnike in tekmovalce, da je danes zadnji dan za vpisovanje. Tekmovalci iz Trsta z vpisom za tekmovanje nimajo avtomatično mesta v avtobusu.

Za vsakega izletnika je obvezno, da pove kraj vstopa na avtobus. Če bo vpisanih več kot 10 izletnikov, bo avtobus peljal tudi preko Padrič, Trebč, Banov itd.

* * *

SPDT naproša, da bi se javili danes, 26. t.m. ob 21. uri v Ulici Geppa 9 (v Gregorčičevi dvorani) vsi, ki sodelujejo pri organizaciji letošnjih 5. zimskih športnih iger v Trbižu.

NOGOMET

Objavljen koledar tekem olimpijskega turnirja

Mednarodna nogometna zveza je objavila koledar izločilnega dela olimpijskega nogometnega turnirja. Evropske ekipe bodo v štirih izločilnih skupinah igrale takole:

1. skupina
Island - Francija 12. maja in 16. junija.
SZ - Nizozemska 2. in 16. junija.
Luksemburg - Avstrija 4. aprila in 5. maja.
2. skupina
Poljska - Grčija 26. maja in 9. junija.
Anglija - Bolgarija 24. marca in 5. maja.
Španija - Turčija 5. in 19. maja.
3. skupina
Irska - Jugoslavija 26. maja in 9. junija.
V. Nemčija - Italija 1. maja in 2. junija.
Finska je že izločila Malto, ker se je ta umaknila s tekmovanja.
4. skupina
Romunija - Albanija 18. aprila in 26. maja.
Švica - Danska 21. aprila in 5. maja.

Bor - Castelfranco: nasprotni napadalec skače na koš med Starcem (desno) in Rudesom (levo v ozadju)

V MLADINSKIH NOGOMETNIH PRVENSTVIH

Gaja zasedla tretje mesto Vesna zadovoljivo napreduje

Naraščajniki Primorja trenutno na 3. mestu - Tudi Breg je zmagal

MLADINCI

Gaja je s tretjim mestom v mladinskem finalu dosegla morda svoj največji dosedanji uspeh. Pohvala za to gre seveda vsem, ki so si za to ekipo prizadevali, od neutrudljivega trenerja Fajdige do njegovega pomagača Rismonda, od igralcev do organizatorjev, navijačev itd. Društvo je navsezadnje želo sadove dobrega in nenehnega dela.

Gajevci so začeli mladinsko prvenstvo z resnim namenom, da vstopijo v finalni del tega zanimivega tekmovanja. Zato so se skrbno in temeljito pripravili. Že po prvih kolih je bilo jasno namreč, da je ekipa dobro sestavljena, da je dobro uigrana in da je psihično tudi dobro pripravljena. Zmage zato niso izostale. Dlje časa so imeli gajevci tudi najboljšo obrambo v obeh skupinah, saj je vratar Kante klonil le malokdaj. Nedvomno ni bilo to samo zasluga Kanteja, temveč celotne obrambe, ekipe. Moštvo se je tako pomaknilo proti vrhu lestvice, čeprav je moralo kloniti dvema ekipama: San Giovanniju in Aurisini, ki je tudi zasedla prvo mesto v svoji skupini. Gajevci so se lahko tako prepričali, da imajo vse pogoje in možnosti, da resno tekmujejo za končno prvo mesto v svoji skupini.

V drugem delu prvenstva so se še bolj požrtvovalno pripravljali, nogomentaši so zagrizeno in razumno igrali. Naleteli so sicer na nekatere spodrsljaje, a nič zato. Vseeno so na koncu prvenstva osvojili drugo mesto, in to povsem zasluženo. S tem so si tudi zagotovili vstop v finalni del tega tekmovanja.

V finalih sicer niso imeli preveč sreče. Proti Fortitudo so izgubili zelo nerodno. Nato pa so se opomogli in so v ostalih dveh tekmah dosegli dva neodločena izida in s tem tretje mesto v lestvici.

Prvo mesto pa je odnesla enajsterica Fortitudo iz Milj, ki je v odločilnem srečanju izsilila Aurisini remi. Nabrežinci so bili tako drugi z boro točko razlike.

Nedeljska izida:

Fortitudo — Aurisina	2:2
Gaja — Sant'Anna	1:1

KONČNA LESTVICA:

Fortitudo	3	2	1	0	6	2	5
Aurisina	3	1	2	0	4	3	4
Gaja	3	0	2	1	2	3	2
S. Anna	3	0	1	2	1	5	1

Fortitudo iz Milj si je tako pridobil pravico nastopa na deželnem finalnem tekmovanju.

b.l.

NARAŠČAJNIKI

V nedeljo so odigrali 3. kolo naraščajniškega prvenstva.

A SKUPINA

Enajsterica Vianija in Libertasa nadaljujeta svojo pot na vrhu lestvice: obe imata 6 točk v treh tekmah. Za petami so jima ostali le mladi Prosečani, ki so se v nedeljo pomerili na padriškem pravokotniku z enajsterico Gaje. Neodločeni izid priča o poteku tekme: Prosečani so se izkazali kot bolj prodorno moštvo, gajevci pa so bili bolje organizirani v obrambi; posebno naj omenimo vratarja Mora, ki je obranil več nevarnih strelov «rdeče-rumenih». Obe moštvi sta pokazali viden napredek, kar bosta sicer morali potrditi že v nedeljo, ko bodo gajevci v gosteh pri Vianiju. Primorje pa bo na domačih tleh sprejelo enajsterico Brega, ki je v nedeljo odpravila žilavo moštvo Fortituda. Gostje so sicer stopili na igrišče prepričani, da bodo odnesli ves izkupiček, zmaga pa je šla povsem zasluženo mladim Brežanom, ki so z dvema osvojenima točkama popravili svoj položaj na lestvici in dobili zaupanje v lastne moči, kar jim bo nedvomno pripomoglo v nedeljskem malem derbiju s Primorjem.

Izidi

Gaja - Primorje	1:1
Libertas TS - CGS	2:0
Olimpia Gr. - Lib. Rozol B	0:1
S. Sergio - Gipo Viani	0:2
Breg - Fortitudo	2:1

Lestvica

Gipo Viani	3	3	0	0	7	1	6
Libertas TS	3	3	0	0	7	1	6
Primorje	3	1	2	0	3	2	4
Olimpia Gr.	3	1	1	1	3	3	3
Breg	3	1	1	1	3	4	3
CGS	3	1	1	1	2	3	3
Gaja	3	0	2	1	1	2	2
Lib. Rozzol B	3	1	0	2	1	3	2
Fortitudo	3	0	1	2	2	4	1
S. Sergio	3	0	0	3	2	8	0

Prihodnje kolo

G. Viani - Gaja, Olimpia Greta - CGS, Lib. Rocol B - Libertas, Fortitudo - S. Sergio, Primorje - Breg.

B SKUPINA

Edino naše moštvo, ki nastopa v tej skupini se je trdno usidralo na prvo mesto lestvice. Gre za naraščajnike Vesne, ki so v nedeljo pred domačim občinstvom odpravili nabrežinsko Aurisino s klasičnim 2:0. Če upoštevamo dejstvo, da je Triestina doživela delni spodrsljaj proti enajsterici Rocola (trije zaporedni 0:0 v tem prvenstvu), so Križani s šestimi točkami popolnoma sami na vrhu razpredelnice. To prednost bodo Križani verjetno ohranili tudi prihodnjo nedeljo, ko bodo šli v goste k šibki enajsterici Edere.

Izidi

Vesna - Aurisina	2:0
Esperia Pio XII - Ponziana	1:0
Lib. Rozzol A - Triestina	0:0
Muggesana - Edera	4:1
Esperia - Giarizzole	0:6

Lestvica

Vesna	3	3	0	0	8	1	6
Triestina	3	2	1	0	10	0	5
Muggesana	3	2	1	0	5	1	5
Giarizzole	3	1	2	0	7	1	4
Esperia Pio XII	3	1	1	1	2	2	3
Lib. Rozzol A	3	0	3	0	0	0	3
Edera	3	1	0	2	3	10	2
Ponziana	3	0	1	2	3	4	1
Aurisina	3	0	1	2	1	7	1
Esperia	3	0	0	3	0	12	1

Prihodnje kolo

Edera - Vesna, Lib. Rocol A - Ponziana, Triestina - Esperia Pio XII, Giarizzole - Muggesana, Aurisina - Esperia.

B. R.

SPDT sporoča, da je od včeraj dalje, v Tržaški knjigarni na razpolago tekmovalcem ciklostilirana pola s končnim pravilnikom, z obvestili, startnim vrstnim redom itd. Priporočamo posebno predstavnikom društev, da polo dvignejo, ker bo na dan tekmovanja v veliko pomoč.

ATLETIKA — NA PRVENSTVU «INDOOR»

E. Azzaro in R. Dionisi pod starima rekordoma

Tudi v nadaljevanju italijanskega atletskega prvenstva «indoor» v Genovi so dosegli nekaj zadovoljivih dosežkov. V nekaterih disciplinah so celo naskakovali državne rekorde, vendar brez uspeha. Dionisi je tako skušal s palico preskočiti letvico v višini 5,40, vendar mu noben poskus ni uspel. Isto se je zgodilo tudi Azzaru v skoku v višino, kjer se je moral zadovoljiti z rezultatom 2,14 m.

Najboljši rezultati:

400 m ženske: Chersoni (Ferrara) 56"8
60 m ženske: Molinari (Piacenza) 7"7
400 m moški: Bianchi (Milan) 49"5
1500 m moški: Del Buono (Rim) 3'41"9
60 m moški: Guerini (Rim) 6"9
troskok moški: Buzzelli (Artese) 15,38 m
višina moški: Azzaro (Milan) 2,14 m
palica: Dionisi (Turin) 5 m
3.000 m Cindolo (Modena) 7'59"4
60 m ovire ženske: Ongar (Rim) 8"9
daljina moški: Arrighi (Bologna) 7,36 m
višina ženske: Simeoni (Verona) 1,68 m
hoja 2 km: Visini (Bologna) 8'07"
daljina ženske: De Blasis (Rim) 5,68 m
krogla ženske: Forcellini (Turin) 13,94 m
moška štafeta (3x1 krog) Assi Giglio Rosso 1'07"5
ženska štafeta (3x1 krog) SNIA Libertas Turin 1'17"3

UMETNO DRSANJE

Čehoslovak Nepela svetovni prvak

Čehoslovak Ondrej Nepela je v Lyonu osvojil naslov svetovnega prvaka v umetnostnem drsanju za leto 1971.

V dvojicah sta že tretjič osvojila najvišji naslov na svetu Sovjeta Irina Rodnina in Sergej Ulanov, ki sta — po začetnem zaostanku v poljubnem drsanju — prehitela svoja rojaka Ljudmilo Smirnovo in Andreja Surajkina.

Med ženskimi posameznicami vodi po dveh obveznih vajah Avstrijka Schuba pred Američanko Holmesovo, Italijanko Trapanesejevo, Kanadčanko Magnussenovo in Američanko Lynnovo.

NOGOMET — BO POMLAD USPEŠNEJŠA?

Priprave novogoriških igralcev na spomladanski del prvenstva

Novogoriški nogometaši se pripravljajo na začetek spomladanskega dela prvenstva že dober mesec. Trener Vranješ je zelo zadovoljen z udeležbo in disciplino posameznih igralcev, saj se jih včasih zbere na treningu tudi do 25. Treningi so dokaj naporni, toda nogometaši vedo, da je potrebno za uspešno tekmovanje vestno treniranje. Prav zaradi take prizadevnosti igralcev, čaka optimistično na začetek prvenstva tudi velik del novogoriškega nogometnega občinstva, ki si vsekakor obeta mnogo lepega nogometa. Boj za mesto v moštvu bo zelo hud, saj je na razpolago več dobrih igralcev in čakajo tako standardna mesta le najpripravnejše. Kljub temu, da se bo dokaj poznala odsotnost mladega igralca Žižmonda, ki odhaja k vojakom, so velike okrepitve prišle s prihodom bivšega igralca Pribiča, ki pa je pred kratkim vojaški rok že odslužil in perspektivnega vratarja Mlivača, ki je pristopil k Novi Gorici iz pribojskega Proleterja. Slednji je že pokazal svoje velike sposobnosti v preteklih prijateljskih tekmah. Nesmemo pa pozabiti na vratarja Lutmana in obrambnega igralca Majiča, ki se bosta še pred začetkom prvenstva vrnila iz JLA. Težko pa pričakujemo še enega vratarja, Vuka, ki zaradi bolezni za sedaj še ne more nastopati. Torej bo tudi boj za mesto vratarja izredno velik.

Za iskanje in uigravanje prvega moštva je potrebnih čimveč tekem, kar pa se je zavedal tudi zelo delavni upravni odbor NK Nova Gorica, ki je poskrbel, da bodo tudi navijači prišli na svoj račun. Tekme se bodo do začetka prvenstva vrstile skoraj vsako soboto in nedeljo. Že 13. in 14. t.m. so se pomerili Novogoričani z ljubljansko Svobodo, 21. t.m. so gostovali v Sežani, v soboto 27. se bodo srečali z ljubljansko Slavijo, verjetno pa se bodo v nedeljo, 28. t.m. zoperstavili najprej dopoldne sežanskemu Taboru, ter mu tako vrnili obisk in popoldne zelo močnemu trboveljskemu Rudarju. Dogovorjene pa so bile še tekme z mirensko Adrio, ki pa jih žal niso odigrali, ker je prišlo do manjšega nesporazuma med upravama klubov. Želimo in upamo, da se bodo začasni nesporazumi odpravili in se bodo dobri odnosi še nadalje odvijali. Novogoriški klub pa se zaveda, da bodo današnje igralce čez nekaj let uspešno zamenjali le domači, mladi igralci, ki jih je potrebno že sedaj navaditi nogometne veščine. Zato že sedaj gledajo z enim očesom na najbolj perspektivne mladince in pionirje, ki jih zelo uspešno vodi trener Jerončič, oziroma Peršolja. Tudi zanje je pripravljenih več prijateljskih srečanj, med katerimi so najbolj pomembna z ekipama Pro Gorizie iz sosednje stare Gorice, ki bo verjetno v marcu ali pa v aprilu.

Nogometno življenje v Novi Gorici se torej zelo dobro razvija. Kljub lanskemu nepričakovanemu izpadu iz SNL, dela niso zanemarili, za kar je treba pohvaliti prizadevnega predsednika Leopolda Tavčarja, tajnika Rudolfa Varla in trenerja Vranješa.

Vsi delajo le z enim ciljem: čimprejšnji povratek v staro društvo, kjer jim je dejansko pravo mesto in kar jim tudi iz srca želimo.

Stojan Kra/os

OBVESTILO

ŠD Polet organizira v nedeljo, 28. t.m. izlet v Trbiž, ob priliki zimskih športnih iger.

Vpisovanje v trgovini čevljev M. Malalan.

Odhod avtobusa bo ob 6. uri iz Trsta, Ulica Cicerone 4 (izpred potovalnega urada Aurora), z Opčin pa ob 6.30 izpred Prosvetnega doma.

NAMIZNI TENIS — POKAL TRSTA

Predviden poraz Krasovih igralk

Vse točke za Kras je priborila Sonja Milićeva

Ženska namiznoteniška ekipa Krasa je v ponedeljek odigrala srečanje z Julio v okviru turnirja za pokal Trsta. Kot običajno, je Kras nastopil s Sonjo Milič, Darijo Kobal in Vilmo Širca. Zmaga je s 6:3 pripadla boljšim igralkam Julie, čeprav so nastopale brez Pollijeve. Rezultat ne predstavlja nobenega presenečenja. Vse tri točke je za domače barve osvojila Sonja Milič, ki že nekaj časa igra nekoliko pod svojimi zmožnostmi, kar pa je vseeno dovolj za precej gladke zmage proti slabšim nasprotnicam. Že samo dejstvo, da sta ji igralki, kot Badini in Marici, ki ne sodita med boljše tržaške igralke, iztrgali vsaka po en set, dokazuje, da Miličeva ni v najboljši formi.

Vse pa kaže, da se ekipa počasi popravlja in se bo do pokrajinskih in deželnih prvenstev v marcu kakovost njene igre nekoliko izboljšala.

Izidi:

Badini - Milič	1:2 (10, -18, 14)
Marici - Kobal	2:0 (13, 12)
Grion - Širca	2:0 (12, 15)
Marici - Milič	1:2 (-17, 16, 9)
Badini - Širca	2:0 (10, 14)
Grion - Kobal	2:0 (11, 16)
Marici - Širca	2:0 (12, 19)
Grion - Milič	0:2 (14, 16)
Badini - Kobal	2:0 (12, 12)

e.b.

NOGOMET

V Rotterdamu je Nizozemska v mednarodni nogometni tekmi premagala Luksemburg s 6:0 (1:0). Tekma je veljala za sedmo skupino kvalifikacijskega tekmovanja za evropski pokal in je po njej lestvica te skupine naslednja:

V Nemčija	2	2	0	0	0	0	4
Nizozemska	3	1	1	1	7	2	3
Jugoslavija	2	1	1	0	3	1	3
Luksemburg	3	0	0	3	0	13	0

SMUČANJE

V Heavenly Valleyu

G. Thoeni zopet zmagal v slalomu v Kaliforniji

Italijan Gustav Thoeni je zmagal v slalomu na mednarodnem smučarskem tekmovanju v Heavenly Valleyu v Kaliforniji (ZDA). Za njim je zasedel 2. mesto zahodni Nemec Christian Neureuther z zaostankom 67/100, tretji pa je bil Amerikanec Tyler Palmer z zaostankom 73/100 sekunde.

S to zmago je Thoeni še bolj utrdil svoje vodstvo na lestvici za svetovni pokal.

* * *

V ženskem slalomu je zmagala 20-letna domačinka Barbara Cochran. Lestvica tega tekmovanja je naslednja:

1. Barbara Cochran (ZDA)	96"37
2. Betsy Clifford (Kan.)	97"28
3. Annemarie Proell (Av.)	98"03
4. Berni Rauter (Av.)	99"71
5. Conchita Puig (Šp.)	99"94
6. Isabelle Mir (Fr.)	99"98
7. Monika Kaserer (Av.)	100"22

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL

1. Annemarie Proell (Av.)	181
2. Michele Jacot (Fr.)	158
3. Isabelle Mir (Fr.)	116
4. Wiltrud Drexel (Av.)	108
5. Francoise Machi (Fr.)	103

Zimske športne igre se bodo začele pojutrišnjem in mnogo tekmovalcev, ki so nastopili lani (na sliki) bo na tej prireditvi sodelovalo tudi letos

Med tekmo Breg - Viani se je često kar več kot polovica igralcev Vianija zbrala pred svojimi vrati, da bi napadalcem «plavih» zaprla pot. Toda tudi tak «bunker» ni dosti zalegel, saj so Brežani kar petkrat našli pot do mreže

ki reko v koritu. Primož je komisarja Gorazda imel rad in se ni mogel upreti njegovi osebni privlačnosti in toplini, ki je vela iz njegovih besed. Njegova revolucionarna izkušnja in preudarnost pa sta zbujali v njem spoštovanje. Večkrat sta se sešla in Primož je čutil, da ga tudi komisar ceni in mu zaupa. Posebno všeč mu je bilo, ker je znal zbujati vero v svetlo prihodnost, vredno naporov in žrtev.

Gorazd je prižgal cigareto, pazljivo poslušal Primoževe pripombe, kako je v četi in se čudil mislim, s katerimi je mitraljezec opredeljeval ljudi in dogodke. Fant je govoril z posebno prizadetostjo in se od časa do časa zazrl v komisarjev bledi in prijetni obraz. Gorazd ga je že nekajkrat prepričeval, da bi ga postavil za vodnika voda ali politdelegata. Toda fant ni hotel izpustiti strojnice iz rok. Poznal je njegovo zgodbo, vendar je imel občutek, da je nekaj v fantu, česar ne razodene nikomur in česar ne razume.

Po daljšem razgovoru mu je Gorazd omenil, da je pravil zaupno nalogo zanj. Primož je postajal nestrpen, ker je Gorazd dejal, da bo to težka naloga in je okoli nje precej ovinkaril, tako da nikakor ni mogel razbrati, kaj mu je pripravil.

«Član partije si in že dolgo med nami. V svoji četi si med prvimi. V štabu te cenimo. Veš mnogo več in tudi razumeš več kakor drugi. Naša borba je trda. Vsi jo okušamo. Je pa še težja, kot si predstavljamo. Sovražnikov nimamo samo pred seboj, imamo jih tudi med seboj. In še z lastno slabostjo se moramo bojevati. Osvobodilno vojno smo spremenili v revolucijo. Zbudili smo gnev v zatiranem ljudstvu. Staro podiramo v temeljih. Sovražnik nam ni več kos s sredstvi, s katerimi je začel. Zdaj, ko jih je nagrizel obup pred porazom, se poslužuje podlih in umazanih sredstev, ki so nam, če ne bomo previdni, zelo nevarna. Zase ohrani, kar ti bom povedal!» je dejal komisar zaupljivo, prižgal cigareto in se zastrmel v fantove oči, polne pričakovanja. «Vodstvo nas je opozorilo, da je gestapo vrinil v naše vrste med mnogimi ljudmi, ki so vstopili v vojsko po polomu Italije, tudi svoje agente. Tudi ti so se vrinili vmes, in mnogo žrtev imamo zaradi izdaj. Med novimi so tudi avanturisti, ki mislijo, da bo vojne v nekaj mesecih konec. Ti bodo v resnih težavah klonili in z godrnjanjem kvarili razpoloženje v enotah. Naš sovražnik ni le nemški vojak, naši sovražniki so tudi strah, negotovost, demoralizacija, pobegi, godrnjanje, samopašnost nekaterih voditeljev, nerazumevanje cilja in še mnogo drugih slabosti. So stvari, o katerih vam na sestanku nisem govoril in jih vemo le nekateri, ker ne maramo vznemirjati ljudi. Ali razumeš, Primož?»

«Mislim, da te razumem, tudi sam slutim nekaj o stvareh, o katerih mi govoriš. Toda zase imam občutek, da sem napravil vse, kar je bilo v mojih močeh,» je dejal Primož, ki je mislil, da ga bo spet skušal prepričati, da bi postal politdelegat.

«Nihče ne sprašuje, kakšno breme kdo nosi. Ni dovolj služiti revoluciji. Kdor je sposoben, jo mora voditi. Kdor jo hoče voditi, pa mora poznati njene zakone in jo čutiti v sebi kot upor in nenehno sovraštvo do gnilobe. Človeštvo je na razpotju. In ti Primož si človek, čeprav mlad in neizkušen, ki si stvari dojel, zato pričakujemo od tebe več kot od drugih. Ne bomo pustili, da bi nas dezerterji izdali, da bi nas lomil strah, da bi nam panikarji kvarili vrste in da bi se dali pobiti izdajalcem. Poiskali jih bomo in jih iztrebili kot plevel.»

Primož ga je zamišljeno gledal in tesnobno vprašal: «Toda koga bomo iztrebili? Komu pritisnili žig izdajalca?»

«Dobro vprašanje — koga? Vse, kar sem ti govoril, je veljalo bistvu tega vprašanja. Poiskati je treba med nami sovražnika! Odkriti ga, to pa je težka in odgovorna naloga, ki jo lahko zaupamo le najbolj poštenim in preudarnim tovarišem.»

Primož se je zmračil in gledal v tla, kjer so skozi redke, rumene bilke, nastlane z iglicami, mravlje vlekle hrošča. Ta se je z vsemi silami upiral, se osvobodil ostrih čeljusti, se skušal izvleči, pobegniti, vendar so ga omaganega spet ujele in ga vlekle proti mravljišču pod smreko.

Gorazd pa je razlagal naprej: «Tudi mi v bataljonu ne smemo spati. Prišlo je mnogo ljudi in kdo od nas jim vidi v srce? V štabu moramo dobro poznati položaj v enotah. So pa nekatere drobne, morda nepomembne stvari, ki so važne, ki ne zanimajo vseh, temveč le tiste, ki so pooblaščeni. Ti si med borci, dihaš z njimi. Si v patruljah, zasedah. Imajo te radi. Ljudje ti zaupajo in veš, kaj se v četi dogaja. Želimo, da bi nam poročal o takšnih stvareh.» Komisar je umolknil in čakal na Primožev odgovor.

Primož je pogledal kvišku in se zazrl Gorazdu naravnost v oči. «Ne vem, če ste se obrnili na pravi naslov. Nisem te vrste človek. Vaša izbira je bila napačna. Povem ti odkrito, upira se mi vohljati za ljudmi, brskati po njihovem drobu. Jaz sem mitraljezec in zoprni so mi vohljači. Že v šoli sem sovražil žandarje, duhovnike in sodnike. V razredu smo tepli tiste, ki so tožili in govorili naprej stvari, ki so se dogodile med nami. Ne, ne, v četi se marsikaj govori. Čeprav ni nobenega godrnjanja, se včasih tudi kritizira. In kdo naj ve, kaj naj bi bilo zlonamerno. Odgovornost za mojo vest je prevelika.»

Gorazda je odgovor vznemiril. Primož se je uporno razvnel, zato ga je skušal pomiriti. «Ne prenagli se! Obrazložil ti bom, nisem ti še vsega povedal.»

Primož pa je trdil svoje. «Ne boš me prepričal, čeprav imaš prav. Nisem človek za to. Gabi se mi slabo iskati v ljudeh. Raje vidim svetle strani. Ne morem drugače.»

Gorazd je osupnil. Vedel je, da je trmoglav, ni pa bil pripravljen na tak odgovor. Ljudje, ki jih je v bataljonu izbral, da mu bodo poročali, so se čutili počaščene, in so se z večjim ali manjšim uspehom vključili v delo. Sam nase je bil jezen, ker je začel tako, da ga je moral odbiti. Po naravi vztrajen, je Gorazd hotel uveljaviti svojo zamisel. Mitraljezca je imel rad, presenečal ga je kot poštenjak in zelo domiseln, pogosto vase zaprt mladenič. Čutil je, da se mu mora drugače približati. Zato je začel:

«Dovolj si bral. Pravijo, da prebereš vse, kar ti pride pod roke. Zato tudi razumeš, da revolucija ni zasebna zadeva. Vsakdo je majhen člen v verigi velikih dogodkov. Kako trden je, se pokaže v preizkušnji. Povedal ti bom nekaj o sebi, česar morda še ne veš. Boril sem se z buržuji že v stari, trhli državi. Vprašujem se včasih — zakaj? Bilo nas je osmero otrok. Oče v tovarni, kriza, leta brezposelnosti, revščina, včasih smo tudi stradali. Meso je bilo samo ob velikih praznikih in še kruha je bilo malo. Poleg vsega še bolezen. S težavo me je oče spravil v tovarno, kjer sem se izučil za strugarja. Mnogo sem bral in videl preveč. Nisem mogel prenašati krivic. Oglasil sem se javno in izgubil delo. Cesta mi je bila odprta. Potepal sem se po svetu in se vrnil. Spoznal sem, kaj cenijo gospodujoči. Ponižnost. In še to, da gospodujoče resnica, ki jo sicer sami dobro poznajo, vržena od podložnih naravnost v oči, zadene.

Ko sem se vrnil, sem stopil v partijo. Imeli smo velik uspeh. Bili smo zanesenjaki. Mnogo delavcev smo potegnili za seboj. Policija je vrinila med nas provokatorje. Gada smo grели na svojih prsih. Tudi meni, verjemi mi, je bilo tuje brskati po drobu tovariša, delavca in soborca. To svojo moralno krepost ali naivnost sem plačal z dveletnim zaporom. Ta me je ozdravil zastarelih moralnih predsodkov. Bister si, ne bodi pa idealist in naiven. Izdajalci so ti spravili h kolu očeta. Zavoljo njih si izgubil mater in domačijo.»

Primožu so se oči zalesketale. «Pobijal jih bom do onemoglosti. Hlepim po krvi in maščevanju.»

«Tudi to ni prav, Primož. Kdor ubija zaradi ubijanja, se bo utopil v krvi. Mi se borimo zato, da ubijanja nikdar več ne bi bilo. Da bi bili ljudje, ljudje med seboj in ne zverine. Strezni se, Primož! Ne delaš prav! Revolucija tudi gradi, ne le uničuje. Čeprav je laže rušiti kakor graditi. Boriti se moramo tudi drugače, ne le z mitraljezi. Ko bi bilo orožje vse, bi nas Nemci gotovo uničili. Tako nas pa ne morejo. Spoprijeti pa se moramo tudi s stvarmi, ki nam niso najbolj ljube. K temu delu te silil ne bom, vendar premisli. Včeraj so Nemci pobili pol čete ene od naših brigad, in to v nekaj minutah in brez svojih žrtev. Pripeljal jih je izdajalec, ki je pobegnil iz enote. Ko so se vračali, so požgali dve domačiji in pobili Bregarjevega očeta.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823
Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338
Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 80 par, mesečna 14 din, letna 140 din,
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

PO ENOSTRANSKIH UKREPIH BUMEDIENOVE VLADE

Težave v francosko-alžirskih odnosih po podržavljenju petrolejskih družb

Sinoči se je sestal francoski medministrski svet, katerega odločitve pa niso znane
Družba ELF - ERAP zahteva formalno podržavljenje z izplačilom odškodnine

ALŽIR, 25. — Že itak razgibano življenje petrolejskih krogov je včeraj nekoliko presenetila in precej razburila vest o podržavljenju petrolejskih družb v Alžiriji. Tudi izjava predsednika Bumediena, da bo Alžirija nudila Franciji isto količino surovine kot doslej, ni pomirila duhov.

Če hočemo kratno obnoviti, kar se je dogajalo med pariškimi pogajanji, moramo začeti od vsega začetka, ko Francija ni načelno odbijala alžirskih zahtev po povišku cen, pač pa je nameravala na vse načine obdržati večinski delež v svojih petrolejskih družbah, ki izkoriščajo alžirske naravne dobrine. Ob teheranskih pogajanjih (med organizacijo OPEP in mednarodnimi petrolejskimi družbami), pri katerih je bila Francija tudi zainteresirana, je francoski minister Ortoli zaprosil za «premirje», da bi Francija imela čas proučiti alžirske zahteve. Alžirski minister Bouteflika je o tem seznanil svojo vlado, ki je prošnjo odbila in zahtevala, naj se pogajanja takoj nadaljujejo. Do tega pa ni prišlo, ker je Francija še in še zavlačevala razgovore. Po sestanku v Tripolisu (kjer so se sestale delegacije Saudove Arabije, Iraka, Alžirije in Libije), ki se je zaključil v torek, je alžirski predsednik Boumedien sporočil enostransko odločitev o podržavljenju petrolejskih družb — dejansko gre samo za alžirski večinski delež v francoskih družbah, kar naj bi pomenilo pravzaprav državno nadzorstvo nad petrolejskimi družbami, ki delujejo v Alžiriji — naftovodov in nahajališč naravnih plinov.

Francijo je posebno razburil ta ukrep — čeprav so nekatere francoske «petrolejske» osebnosti včeraj izjavljale, da so «nekaj podobnega že pričakovale» — ker jo je dvakrat oškodoval. V primeru, da bi Alžirija formalno podržavila družbe, bi morala izplačati Franciji precejšnjo odškodnino. Francija bi res ne mogla več izkoriščati petrolejskih ležišč kot doslej, vendar bi s pravično odškodnino utrpela majhno finančno breme. Šlo bi predvsem za «ugled». Alžirija pa si je prevzela nadzorstvo nad petrolejskimi družbami tako, da je dosegla večinski delež v družbah, komaj 51 odstotkov. Na ta način je dolžna izplačati Franciji malenkostno odškodnino, dejansko pa lahko nadzira družbe in vodi politiko, ki ji najbolj koristi. Istočasno prisili Francijo, da kot do sedaj plačuje svoj delež investicij in nudi «protidajatev», kar pomeni, da bo Alžirija dalje uživala vse ugodnosti tujega kapitala v državi.

Kakor smo omenili, je Boumedien zagotovil, da bo Alžirija izvažala v Francijo isto količino surovine po svetovnih cenah. Jasno je, da so te cene višje, kot jih je Francija plačevala do sedaj. Povišek cene za surovino bo seveda povzročil tudi povišek cene za bencin in druge izdelke v Franciji. Alžirija ne namerava popustiti. Francoski tisk je danes omenjal celo «Boumedienovo nenaklonjenost Franciji», dejstvo pa je, da skuša Alžirija zaščititi svoje naravno bogastvo in omejiti izkoriščanje, katerega žrtev je bila dolgo let. Verjetno se je prepričanje o «Boumedienovi nenaklonjenosti» porodilo ob predsednikovem stavku: «Če se vam pa zdi naš petrolej predrag, vam bodo odgovorili, naj si ga preskrbite drugje.» Francija bi si res lahko priskrbela surovine v kaki državi ob Perzijskem zalivu, to pa bi pomenilo izreden izliv domače valute, kar bi sprožilo vrsto problemov v francoskem notranjem gospodarstvu. Vsekakor je razkol med državama malo verjeten. Najbolj utemeljeno je prepričanje, da skuša Alžirija na ta način izsiljevati Francijo, da bi vendar nadalevala s pogajanji na nekoliko «manj trdnih» stališčih.

PARIZ, 25. — Francija je v zvezi z alžirskim ukrepom zavzela tudi točno stališče, ki je pa strogo tajno. Nobeden od ministrov, ki so se udeležili sestanka na Elizeju, ni ob zaključku podal nobene izjave.

Medministrskemu sestanku je predsedoval sam predsednik države Georges Pompidou, navzoči pa so bili ministrski predsednik Chaban - Delmas, minister za narodno obrambo Michel Debré, minister za gospodarstvo in finance Valery Giscard D'Estaing, zunanji minister Maurice Schumann in minister za industrijski napredek Francoise-Xavier Ortoli.

Nobeden od ministrov ni niti odgovoril na vprašanje časnikarjev, če zahteva petrolejska družba «ELF-ERAP» podržavljenje z vladnim pristankom ali brez njega. Chaban-Delmas je odvrnil samo, da je to odločitev, ki zadeva izključno družbo ne vlade. «ELF-ERAP» zahteva namreč od Alžirije, da jo formalno in popolnoma podržavi tako, da izplača v celoti tudi odškodnino. Zdi se namreč, da del družbene glavnice še ni amortiziran, zaradi česar bi delničarji s sedanjim alžirskim ukrepom utrpeli preveliko škodo.

* * *

TRIPOLIS, 25. — Sinoči se je libijski minister Abdesalam Jalud sestal z delegati petrolejskih družb. Zdi se pa, da razgovori niso bili uspešni, ker so predstavniki družb že zapustili Tripolis. Izvedelo se je, da so delegati ponudili neki povišek cene, s katerim se pa države, ki jih Libija predstavlja, absolutno ne morejo strinjati. Verjetno bo spet prišlo do «čelnega spopada» med izvozniki in kupci. Libija je še enkrat poudarila, da ne namerava popustiti.

TRAGIČEN EPILOG VZPONA NA POINT WALKER

Desmaisona so rešili iz stene Gousseault mrtev od izčrpanosti

Izboljšanje vremena je omogočilo reševanje 24-letni Gousseault umrl že pred tremi dnevi

CHAMONIX, 25. — Nenadno izboljšanje vremena na področju ostenja Grandes Jorasses je omogočilo danes helikopterjem, da so izkrcali reševalne skupine na grebenu med Point Walker in Point Whymper. Planinci so se spustili do police, kjer sta bila že deset dni blokirana francoska alpinista Rene Desmaison in Serge Gousseault. Za enega od plezalcev pa je bilo že prepozno: 24-letni Gousseault je bil že tri dni mrtev od izčrpanosti, zaradi hudega mraza in pomanjkanja hrane. Desmaison pa je vzdržal, čeprav je že bil v kritičnem stanju.

Prvi reševalci, podpredsednik chamoniške reševalne službe Gerard Devouassous in Claude Ancey, katerim so se potem pridružili tudi Italijani Cosimo Zappelli in brata Ollier, sta nemudoma pripravila sistem škripcev, s katerimi sta najprej Desmaisona in nato truplo nesrečnega Gousseaulta privlekla na greben, kjer sta že čakala helikopterja.

Prvi je pristal v Chamonixu helikopter, v katerem je bil Desmaison. Ta je lahko objel ženo in dve hčerki, takoj nato pa so ga odpeljali v bolnišnico. Zdravnik Christen, ki ga je pregledal, je izjavil časnikarjem, da plezalec vsaj navidezno nima večjih poškodb, ampak samo nekoliko zamrznjene konice prstov na rokah in nogah. Dr. Christen pa se ni hotel dokončno izraziti o prognozi: večdnevno bivanje v steni v največjem mrazu in brez vsakršne hrane, bi utegnilo povzročiti resne posledice, kar pa bodo pokazali šele točnejši pregledi v prihodnjih dneh. Šest dni je bil namreč Desmaison brez hrane: v začetku si je lahko samo stopil nekaj snega na plinskem kuhalniku, ki ga je imel s sabo, kmalu pa mu je pošel plin, tako da je lahko samo srkal led in sneg.

Renè Desmaison

Truplo Sergea Gousseaulta so položili v mrtvašnico chamoniške bolnišnice. Obdukcijo še niso opravili, vsekakor pa ne kaže truplo planinca nobenih zunanjih poškodb. Kot je povedal dr. Christen, je Gousseault izdihnil mirno, popolnoma izčrpan od gladu in mraza.

Rene Desmaison je kaj malo povedal o svojih doživetjih v severni steni Grandes Jorasses, ki sta jo po prvenstveni «direttissimi» francoska alpinista načela pred šestnajstimi dnevi. Dejal je, da je mladi Goussealt že v nedeljo pokazal resna znamenja izčrpanosti, naslednjega dne pa je umrl. Tudi sam Desmaison je bil že izčrpan in si ni upal sam na vrh, pač pa je raje počakal na pomoč. Videval je helikopterje, ki so krožili nad Pointe Walker, ter jim mahal s platnom rdečega šotora, kar pa so nekateri piloti vsaj na začetku tolmačili, kot da je na polici vse v redu.

24-letni Serge Gousseault je bil doma iz Toursa v dolini Loire. Že kot zelo mlad je zahajal v gore ter se navduševal nad plezanjem. Preplezal je že več smeri v severni steni Point Walker, kjer je tudi našel smrt. Šele lani je bil uradno imenovan za vodiča v Chamonixu. Z Desmaisonom sta se poznala že dve leti, bolj izkušeni plezalec pa je mladega Sergea rad jemal s seboj v hribe, ker je zelo cenil Gousseaultove lastnosti, predvsem spretnost in vzdržnost. «Direttissima» po severni strani Point Walker bi morala pomeniti za nesrečnega plezalca prvi veliki alpinistični podvig.

MOSKVA, 25. — Sovjetska tiskovna agencija TASS je sporočila, da je SZ izstrelila umetni satelit vrste «Cosmos». Gre že za 397. tovrstni satelit.

PISMO WILLIJA STOPHA ZAHODNOBERLINSKEMU ŽUPANU

Vzhodna Nemčija predlaga Bonnu neposredna pogajanja o Berlinu

Rešili naj bi vprašanja obiskov zahodnih Nemcev v vzhodni del bivše nemške prestolnice

BERLIN, 25. — Vzhodnonemška tiskovna agencija ADN sporoča, da je ministrski predsednik Nemške demokratične republike Willi Stoph poslal zahodnoberlinskemu županu Klausu Schützu pismo, v katerem se zavzema za rešitev vprašanja obiskov prebivalcev zahodnega dela bivše nemške prestolnice v vzhodni Berlin.

Stoph predlaga v pismu odprtje neposrednih pogajanj o «obiskih zahodnih Berlinčanov v Demokratično republiko, vštevši njeno glavno mesto». Če bi se pogajanja ne zaključila do velike noči, dodaja Stoph, bo NDR proučila možnost, da bi omogočila ta obisk v velikonočnem času. Pogoj za to pa seveda je — nadaljuje pismo — da se zahodnoberlinske oblasti prizadevajo, da bi preprečile nepotrebne zapletljaje, ki bi lahko otežkočale izvedbo teh ukrepov.

Vlada NDR — piše dalje Willi Stoph — pripisuje velik pomen sedanjim prizadevanjem za pomiritev v središču Evrope in za normalizacijo položaja v Berlinu. Vlada je trdno prepričana, da so ta prizadevanja potrebna in da bodo privedla do pozitivnih rezultatov, če bodo zaniteresirane strani pokazale dobro voljo ter spoštovale zakonite interese in pravice druge.

Pismo predsednika vzhodnonemške vlade je vzbudilo v bonskih uradnih krogih «veliko zanimanje». Zvezna vlada je že danes skrbno proučila vsebino pisma, v teku pa so tudi posvetovanja v tej zvezi s predstavniki treh zahodnih velesil. Vladni glasnik Ahlers je napovedal, da bo vlada v kratkem odgovorila na Stophovo pismo: «Seveda bomo v odgovoru poudarili, da imajo pri tem štiristranska pogajanja absolutno prednost, da pa ne bomo opustili nobene možnosti, da bi lahko dosegli sporazum.» Zahodnoberlinski župan Schütz pa ni hotel komentirati pisma: dejal je samo, da je «zelo zanimivo».

Lani v Vel. Britaniji 3.888 delavskih stavk

LONDON, 25. — Britanski minister za zaposlitev Paul Bryan je na vprašanje nekega konzervativnega poslanca sporočil parlamentu, da je bilo lani v Veliki Britaniji 3.888 stavk, od katerih samo 119 «uradnih» (sklicanih od sindikatov). Minister je dodal, da so v letu 1970 zgubili skupno 10 milijonov in 970 tisoč delovnih ur, kar pomeni 525 odstotkov več kot leta 1969.

Laburistični poslanec Fernyhough pa je poudaril, da bodo podatki za leto 1971 še slabši, saj so samo zaradi stavke uslužbencev poštnotelefonske uprave, ki je še v teku, zgubili že 5 milijonov delovnih dni.

Stavka poštarjev in decimalizacija uničujeta britanske telefone

LONDON, 25. — Tudi Velika Britanija ima svojo «telefonsko krizo»: več kot polovica vseh britanskih javnih telefonov je neuporabna. Za tako stanje, ki vzbuja pri odgovornih znatno zaskrbljenost, sta krivi predvsem dve dejstvi: stavka uslužbencev poštnotelefonske uprave in decimalizacija.

Zaradi stavke poštarjev, ki traja že mesec dni, je prišlo do tega, da niso več jemali kovancev iz telefonskih aparatov, ki so sedaj do vrha polni in zaradi tega ne funkcionirajo več.

Še večjo zmedo pa je povzročila decimalizacija oziroma uvedba novih kovancev, zaradi katere so morali nekoliko spremeniti telefonske aparate. Niso pa vseh telefonov prikrojili novemu denarju: nekateri delujejo še s starimi kovanci, dogaja pa se, da se ljudje poslužujejo novih, tako da se v aparatu zatakne. Dogaja pa se seveda tudi obratno, namreč uporaba starih kovancev v že prilagojenih telefonih, ki prav tako povzročajo okvare.

Posebno težak je položaj v Londonu: kronist «Guardiana», ki je opravil majhno anketo, ki pa je dala zaskrbljujoče rezultate. Časnikar je več kot dve uri krožil od ene telefonske kabine do druge, preden je našel telefon, ki je redno funkcioniral. Ugotovil je tudi, da na glavni postaji podzemske železnice na Piccadilly Circus, kjer je kar štirinajst telefonov, samo trije delujejo. Še slabše je na postaji Waterloo, kjer funkcionira samo en telefon na dvajset. Pri takem stanju se dogaja, da je včasih nemogoče telefonirati v bolnišnico ali na policijo za kak nujen poseg.

«Umazana vojna»

(Nadaljevanje s 4. strani)

na bogastva se krijejo v podzemlju Indokine. Sicer pa potrjujejo to tudi nekateri dogodki, ki so se pripetili pred nedavnim. Znano je na primer, kolikšen vpliv imajo ameriške petrolejske družbe na določene ameriške vladne kroge. Znano je tudi to, da so prav ameriške petrolejske družbe tiste, ki ščuvajo ameriško vlado, da podpira Izrael proti arabskemu svetu, ki je znan tudi po ogromnem bogastvu nafte. Nobena novost ni, da skušajo ZDA prevzeti na Srednjem vzhodu mesto, ki ga je nekoč zavzemala Velika Britanija. Kolikšno moč imajo petrolejski krogi v ZDA, kolikšen je njihov na Belo hišo in če bi bilo potrebno na sam Pentagon, nam pove tudi sam washingtonski list «Washington Post», ki je 17. januarja letos med drugim zapisal:

«Izkoriščajoč vzvode, kakršnih nima nobena druga industrijska ponoga, so petrolejske družbe in njihovi zavezniki ustvarili v Washingtonu svojo «vlado v senci», ki s svojimi zvezami, po katerih se stekajo tajne informacije, more vplivati posebno učinkovito in temeljito na sedanjo vlado.» Z drugimi besedami bi to pomenilo tole: petrolejske družbe dejansko odločajo, ali vsaj močno vplivajo na politiko Bele hiše.

Potemtakem zares ni pretirano reči, da vietnamska vojna, da vdor v Kambodžo in tudi sedanji vdor v Laos, da vsa ta umazana vojna močno «diši», raje močno «smrdi» po nafti.

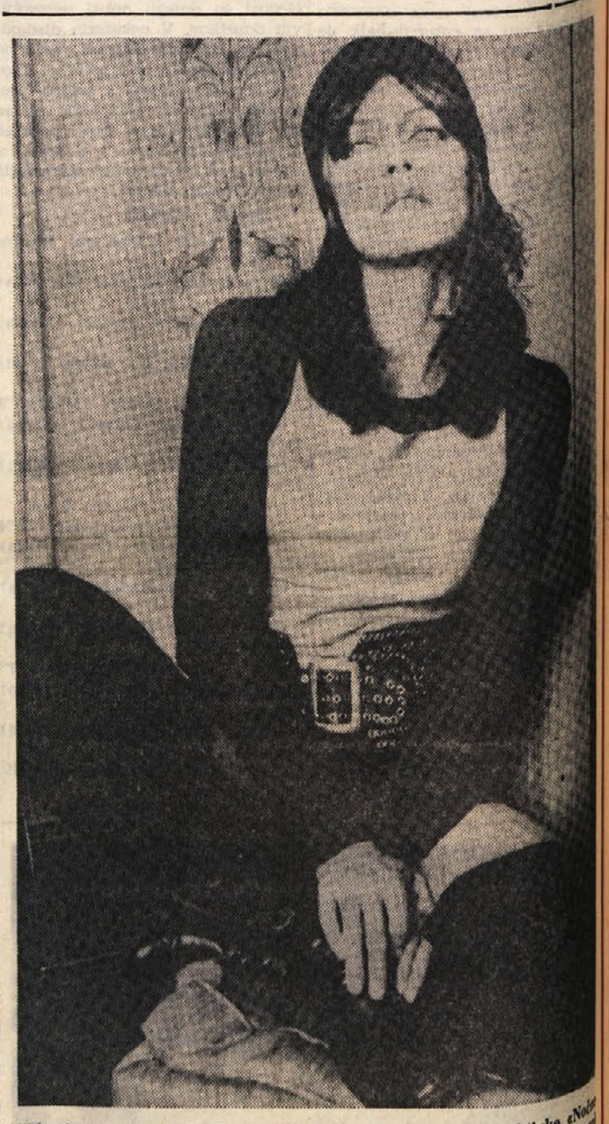

Filmska igralka Micaela Pignatelli bo protagonistka detektivke «Nočne igre», ki jo bodo snemali v dveh gradovih, v Sieni in v Bretanji

21. FESTIVAL ITALIJANSKE POPEVKE

Sanremski festival se je začel v znamenju hudih afer in sporov

Prvi je včeraj nastopil Nino Ferrer z visoko vročino
Odprto pismo nekaterih gramofonskih družb organizatorjema

Domenico Modugno je tudi letos eden glavnih kandidatov za končno zmago na 21. festivalu italijanske popevke v Sanremu

SANREMO, 25. — Afere in spori, ki so se pojavili še pred začetkom XXI. festivala italijanske popevke, se seveda nadaljujejo in postajajo vsak dan obširnejši. Lahko bi rekli, da se je letošnji festival «nesrečno» rodil ali da je letos izbruhnilo vse, kar se je že dolga leta kuhalo. Odsotnosti najvidnejših popevkarjev, protestom gramofonskih družb in odprtim pismom nekaterih bolj angažiranih pevcev, lahko prištejemo tudi nekatere organizacijske pomanjkljivosti. Saj sta organizatorja Radaelli in Raverra za vse pravočasno poskrbela, od časa do časa pa se jima kaj izjalovi in morata reševati probleme, ki niso vedno najbolj enostavni.

Davi je bila zadnja vaja ali «generalka». Vse je bilo v najlepšem redu, scenarij na svojem mestu, orkester pripravljen, manjkal pa je popevkar Nino Ferrer, ki bi moral prvi nastopiti. Preskočili so ga in začeli z drugo popevko. Ferrer se je pojavil z enourno zamudo in zahteval, naj mu dovolijo takoj poskusiti svojo pesem. Ker je bilo to nemogoče, je razburjen odšel iz dvorane. Organizatorja sta že začela skrbeti, ko je kasneje spet prišel in mirno poskusil. Izjavil pa je, da se počuti slabo in zdravniki so ugotovili, da je imel skoraj 38 stopinj vročine. Tudi zvečer je nastopil z vročino. Zdi se, da boleha za bronhitis. Navzoče je spravila nekoliko v zadrego tudi Elsa Martinelli, ki je spraševala, če mora občinstvo pozdraviti z «dober večer» ali «dober dan».

Danes so nekatere gramofonske družbe tudi sestavile odprto pismo za tisk, v katerem obsojajo «diskriminacijske» ukrepe organizatorjev festivala, ki ne dovoljujeta, da bi družbe prodajale po nižji ceni plošče, na katerih so snemane festivalne pesmi, ki po jih pojejo drugi pevci.

Organizatorji so se bali tudi «kontestatorjev». Njihova bojazen je bila nekoliko opravičljiva, ker se je zvečer res pojavila pred igralnico skupinica mladih, ki je obložila prihajajoče s paradižniki in gnilimi jajci. Policija jih je seveda naglo odstranila. Oblasti so poskrbele, da se je v mestu zbrala posebna skupina karabinjerjev, ki naj bi pazila izključno, da ne pride pred dvorano ali v njej do incidentov.

Vse težave pa so izginile, ko se je zvečer razsvetlil oder, ki so ga scenaristi okrasili s svetlikajočimi se panoji, na katerih so diapozitivi prikazovali najrazličnejše vrste rož. Pevci in pevke so se nasmejani in v živahnih oblekah zvrstili na odru in predstavili pesmi, ki so jih razdelili v skupine po tri. Vsako skupino so potem različni pevci ponovili.

Pesmi, ki so se uvrstile v finale so:

1. Che sarà (Ricchi e poveri - Jo sé Feliciano) 489 glasov; 2. Com'è dolce la sera (Donatello - Marisa Sannia) 461; 3. Bianchi cristalli sereni (Don Backy - Gianni Nazzaro) 400; 4. Come stai (Domenico Modugno - Carmen Villani) 383; 5. Ninnananna (Dik Dik - Caterina Caselli) 380; 6. L'ultimo romantico (Pino Donaggio - Peppino di Capri) 358; 7. Il sorriso, il paradiso (Sergio Menegale - Wallace Collection) 319;

Izključene so bile:

Occhi bianchi e neri, Amsterdam, Andata e ritorno, Non dimenticarti di me in Il viso di lei. Med najbolj znanimi pevci, ki niso dosegli uvrstitve v finale, so Rosanna Fratello, Nino Ferrer in Mal.

RADIO TV IZBORA

PETEK, 26. FEBRUARJA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.10 Zdravstvena oddaja; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Kvartet Ferrara; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Sodobni ital. skladatelji; 19.10 Zgodovina tržaškega pomorstva; 19.25 Zborovsko petje; 19.40 Postni govori; 20.00 Šport; 20.50 Koncert; 21.50 Folklorni plesi; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 7.00 Jutranja glasba; 8.00 Popevke; 9.00 Znanstvena oddaja; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.05 Juke box; 11.30 Clan Celentano; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.15 Polke in valčki; 15.30 Tops Pops; 16.20 Mladi izvajalci; 16.45 Kulturna panorama; 17.10 Vaši pevci, vaše melodije; 18.00 Simfonični koncert; 19.30 Prenos RL; 22.15 Glasbeni kontrasti; 22.35 Večerni recital.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.25 Orkestri; 9.15 Vi in jaz; 11.25 Verdi: «Aida»; 12.10 Plošče; 13.15 Poje Tom Jones; 13.27 Strnjena komedija; 14.15 Popoldanska oddaja; 16.00 Spored za otroke; 16.20 Oddaja za mladino; 19.30 Folk. glasb..; 20.20 Resna glasba; 21.00 Klavirske skladbe; 21.15 Koncert.

II. PROGRAM

8.30, 12.30, 16.30, 19.30 Poročila; 8.40 Orkestri; 9.50 Radijska priredba; 10.35 Telefonski pogovori; 14.00 Zakaj in kako; 15.00 Ne vse, toda o vsem; 15.15 Plošče; 15.40 Enotni razred; 16.05 Popoldanska oddaja; 19.02 Srečanje z G. Morandijem; 21.00 Gledališke kronike; 21.15 Sanremski festival.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.45 Sodobna ital. glasba; 13.00 Medigra; 14.30 Haendlove sonate; 15.05 Strnjena melodrama; 17.25 Strani albuma; 18.45 Gledališke kronike; 19.15 Beethoven; 20.15 Kemija v službi človeka.

SLOVENIJA

8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 Poročila; 7.45 Informativna oddaja; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.35 Slovenske narodne; 10.15 Pri vas doma; 12.10 W. A. Mozart; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ansambel Borisa Kovačiča; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Il albuma skladb za mladino; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Iz popularne domače koncertantne literature; 16.40 Rad imam glasbo; 17.10 Človek in zdravje; 17.20 Operni koncert; 18.15 Dve klavirski sonati Ludwiga van Beethovna; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.15 Ansambel Ota Roma; 20.00 «Naj narodi pojo...»; 20.30 Top-pops; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Zdravstvena oddaja; 13.30 Dnevnik; 14.00 Francoščina; 14.30 Nemščina; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Oddaja za otroke; 18.45 Beethoven; 19.45 Kulturna oddaja; 20.15 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV 7; 22.15 Šport; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Sanremski festival; 22.45 Oddaja o G. De Chiricu.

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 23.30 Poročila; 9.30 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 14.40 TV v šoli — ponovitev; 16.10 Zemljepis; 17.25 Vijavaja — ringaraja; 18.15 Obzornik; 18.30 Zabavno-glasbena oddaja; 19.00 Rezerviran čas; 20.35 «Balada o Vojtovi Marini» — slovaški film; 21.35 SP v umetnostnem drsanju; pribl. ob 22.30 Izkažimo se — quiz.

Od šestdnevne vojne do Jarringove pobude

Pregled glavnih dogodkov na Bližnjem vzhodu 1967-1971

5.-10. junij 1967: junijska vojna med Izraelom in arabskimi državami. Izrael zasede Sinaj, zahodni breg Jordana in Golansko višavje.

27. avgust 1967: arabski vrh v Kartumu. Sprejeto načelo o trojnem NE: ne bo pogajanj, ne bo priznanja, ne bo podpisa mirovne pogodbe.

21. oktober 1967: egiptovska mornarica potopi izraelski rušilec Eilat.

22. november 1967: varnostni svet po dolgotrajni debati sprejme resolucijo o Bližnjem vzhodu. U Tantu je naročeno, naj odpošlje posebnega odposlanca v prizadete države.

20. december 1967: U Tantov odposlanec Jarring začne serijo obiskov v Kairu, Bejrutu, Amanu in Jeruzalemu.

21. marec 1968: Izraelci prekoračijo Jordan in napadejo palestinske položaje pri Karameju.

26. oktober 1968: silovit topniški dvoboj ob Sueškem prekopu. Ubitih 9 izraelskih vojakov.

31. oktober 1968: izraelski komandosi minirajo most v Keni in električni transformator v Nag Hamadiju med Luksorjem in Asuanom.

9. marec 1969: med obstreljevanjem ob prekopu ubit načelnik egiptovskega generalnega štaba general Abdel Moneim Riad.

9. april 1969: Jarringova misija po vrsti brezplodnih poskusov prekinjena za nedoločen čas.

3. april 1969: prvi sestanek veleposlanikov «štirih velikih» v OZN.

19. april 1969: prva egiptovska enota prekorači Sueški prekop in napade izraelske položaje.

***23. julija** 1969: Naser napove «vojno z izčrpavanjem».*

9. september 1969: izraelske oklepne enote prekoračijo Sueški zaliv in 10 ur nemoteno gospodarijo na zahodni obali.

25. december 1969: Izraelci s helikopterji pristanejo v Ras Garebu na zahodni obali Sueškega zaliva in odnesejo radar sovjetske izdelave.

20. december 1969: arabski vrh v Rabatu. Popolno nesoglasje.

7. januar 1970: Izraelci prvikrat bombardirajo položaje globoko na egiptovskem ozemlju.

22. januar 1970: Izraelci zasedajo otok Šeduan v Sueškem zalivu in ostanejo na njem 32 ur.

12. februar 1970: Izraelci bombardirajo tovarno v Abu Zabalu, 113 mrtvih.

8. april 1970: Izraelci bombardirajo šolo v Bahr el Bakru, 46 mrtvih.

18. april 1970: Izraelci prenehajo bombardirati egiptovsko ozemlje. Na egiptovski strani se pojavijo sovjetski piloti.

30. junij 1970: egiptovska protiletalska obramba z raketami Sam sestreli dva izraelska shyhawka, 5. julija pa še en phantom. Prve večje izgube izraelskega letalstva.

23. julij - 1. avgust 1970: ZAR, Jordanija in Izrael sprejmejo Rogersov načrt.

4. avgust 1970: desna koalicija Gahal izstopi iz izraelske vlade.

7. avgust 1970: v veljavo stopi prekinitev ognja ob Sueškem prekopu.

25. avgust 1970: Gunnar Jarring začne nov krog pogajanj v New Yorku.

6. september 1970: Izrael se umakne s pogajanj v New Yorku zaradi premikov raket na egiptovskem ozemlju.

9. - 10. september 1970: komandosi Ljudske fronte za osvoboditev Palestine ugrabijo pet letal. Tri letala prisilno pristanejo v Zarki v Jordaniji in Palestinci jih razstrelijo.

16. september 1970: izbruhne državljanska vojna v Jordaniji.

28. september 1970: Naserjeva smrt.

13. oktober 1970: podpis sporazuma med palestinskimi organizacijami in kraljem Huseinom.

15. oktober 1970: Anuar el Sadat izvoljen za predsednika ZAR.

5. november 1970: ZAR in Izrael podaljšata prekinitev ognja ob prekopu za tri mesece.

5. januar 1971: Gunnar Jarring obnovi pogajanja z ZAR in Izraelom. Izrael se malo pred tem ponovno vključi v pogovore.

5. februar 1971: Egiptovski predsednik Sadat privoli v podaljšanje prekinitve ognja za 30 dni in predlaga, naj bi se Izrael umaknil od prekopa, da bi ga lahko odprli za mednarodni promet.

17. februar 1971: ZAR pozitivno odgovori na Jarringova vprašanja o uresničitvi resolucije varnostnega sveta.

21. februar 1971: Izrael uradno pozdravi egiptovsko pobudo o ureditvi odnosov med državama, vendar poudari, da se ne misli umakniti z vsega zasedenega ozemlja.

Novi spopadi v Belfastu med katoličani in protestanti

BELFAST, 25. — V severnoirskem glavnem mestu je prišlo danes do ponovnih hudih spopadov med katoliškimi in protestantskimi studenti v četrti Crumlin Road. Pri eksploziji bombe je bila neka ženska huje do ranjena.

Iz Belfasta poročajo tudi, da si je severnoirski ministrski predsednik Chichester Clark sestal z najvišjimi predstavnikom katoliške cerkve v Irskem kardinalom Conwayem. Iz srečanju, ki je trajalo poldrugo uro, ni podrobnih vesti. Vsekakor je dogodek izredne važnosti, ker kaže na nekakšno zbližanje med vlado in katoliško cerkvijo, ki sta bili doslej v večni opoziciji.

Lakota v Keniji

ŽENEVA, 25. — Mednarodni Rdeči križ, katerega sedež je v Ženevi, je sporočil, da 150 tisoč prebivalcev v severni Keniji grozi stradanja lakota. Sicer je kenijski RK že pred časom obvestil o nevarnosti, zdi se pa, da se je stanje zadnje čase s strahovito naglico poslabšalo. Mednarodni RK obvešča, da prebivalci prizadetega predela potrebujejo predvsem konzerviranega mesa, suhih rib in sočivja.